

**VLAAMSE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD**

ZITTING 2022-2023

Nr. 8

INTEGRAAL VERSLAG

Vergadering van woensdag 29 maart 2023

Ochtendvergadering

INHOUD

BERICHTEN VAN VERHINDERING	4
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	4
VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)	4

- van mevrouw Els Rochette aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende het stijgend aantal niet-geconventioneerde artsen

Sprekers: Els Rochette – Khadija Zamouri – Gilles Verstraeten – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

- van mevrouw Cielte Van Achter aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende de aanslepende personeelstekorten in de kinderopvang

Sprekers: Cielte Van Achter – Juan Benjumea Moreno – Pepijn Kennis – Carla Dejonghe – Els Rochette – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

ACTUALITEITSVRAAG (R.v.O., art. 60) 14

- van mevrouw Khadija Zamouri aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende jongdementie in Brussel

Sprekers: Khadija Zamouri – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

IN MEMORIAM VIC ANCIAUX 16

Vragen om uitleg (R.v.O., art. 59) 17

- van de heer Arnaud Verstraete aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, over de afstemming van de schoolvakanties

Sprekers: Arnaud Verstraete – Gilles Verstraeten – Khadija Zamouri – Els Rochette – Sven Gatz, collegelid

- van de heer Mathias Vanden Borre aan de heer Pascal Smet, bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende de sportwerking van vzw Foyer

Sprekers: Mathias Vanden Borre – Pascal Smet, collegelid

- van mevrouw Lotte Stoops aan de heer Pascal Smet, bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, over steun en begeleiding voor energie-efficiëntie en duurzaamheid in de cultuur-, jeugd- en sportsector

Sprekers: Lotte Stoops – Pepijn Kennis – Pascal Smet, collegelid

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN 29

Vragen om uitleg (R.v.O., art. 59) 29

- van de heer Mathias Vanden Borre aan de heer Pascal Smet, bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende de uitdagingen voor Muntpunt

Sprekers: Mathias Vanden Borre – Pascal Smet, collegelid

- van mevrouw Hilde Sabbe aan de heer Pascal Smet, bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende de nieuwe campagne binnen de Belgische voetbalwereld tegen racisme en discriminatie

Sprekers: Hilde Sabbe – Pascal Smet, collegelid

- van mevrouw Lotte Stoops aan de heer Pascal Smet, bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, over de betrokkenheid van Brussel bij de cultuuragenda van het aankomende Belgische EU-voorzitterschap

Sprekers: Lotte Stoops – Pascal Smet, collegelid

BIJLAGEN 37

TREFWOORDENREGISTER 38

8ste vergadering

Vergadering van woensdag 29 maart 2023

OCHTENDVERGADERING

De vergadering wordt om 9.37 uur geopend.

Voorzitter: de heer Fouad Ahidar

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Mevrouw Soetkin Hoessen is verontschuldigd wegens gezondheidsredenen. Mevrouw Bianca Debaets, de heer Guy Vanhengel, de heer Jan Busselen en de heer Dominiek Lootens-Stael zijn eveneens verontschuldigd.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Na overleg tussen collegelid Sven Gatz en collegevoorzitter Elke Van den Brandt wordt aan de Raad gevraagd of ze ermee kan instemmen dat eerst de vragen om uitleg, gevolgd door de actualiteitsvraag, aan mevrouw Elke Van den Brandt worden besproken. Kan de Raad hiermee instemmen? (*Instemming*)

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O. Art. 59)

Stijgend aantal niet-geconventioneerde artsen

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit): Conventietarieven zijn in het leven geroepen om patiënten te beschermen tegen onaangename financiële verrassingen na een doktersbezoek. Artsen die geconventioneerd zijn, houden zich aan de tarieven die overeengekomen werden door de mutualiteiten en zorgverleners.

Het is aan de zorgverleners zelf om te beslissen of ze die conventietarieven volledig, gedeeltelijk of helemaal niet aanvaarden. Steeds meer artsen stappen nu af van de officiële tarieven en rekenen een bijkomend bedrag aan bovenop hun ereloon, iets wat geconventioneerde artsen niet mogen doen.

Ook in Brussel zien we deze trend. Het aantal niet-geconventioneerde artsen stijgt. Ook in het UZ Brussel zou het aantal drastisch toegenomen zijn in het nadeel van de geconventioneerde artsen.

Ik geef een voorbeeld. Via een bezorgde Brusselaar ontving ik onlangs het bericht dat er voor zijn jaarlijkse afspraak dermatologie geen artsen meer beschikbaar zijn die aan het

geconventioneerde tarief werken. Concreet betekent dit dat een Nederlandstalige patiënt uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in het enige Nederlandstalige ziekenhuis in Brussel waar er een garantie is dat hij of zij in het Nederlands behandeld kan worden, niet langer kan kiezen tussen geconventioneerde of niet-geconventioneerde artsen. Echte keuzevrijheid van zorg kan je dat niet noemen. Zeker voor Nederlandstaligen, waarvoor het zorgaanbod sowieso al kleiner is, betekent dit opnieuw een inperking.

Kan de collegevoorzitter bevestigen dat er meer en meer artsen aan niet-geconventioneerde tarieven werken? Op welke manier probeert ze tegengewicht te bieden aan deze trend? Is er hierover overleg met de andere beleidsniveaus? Welke specifieke hefboomen heeft de VGC om hieraan tegemoet te komen? Hoe kan de keuzevrijheid van zorg voor Nederlandstalige Brusselaars gegarandeerd worden nu meer en meer artsen niet langer geconventioneerd zijn?

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): De toegankelijkheid van de zorg blijft een aandachtspunt, zeker voor Nederlandstaligen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Zorg moet laagdrempelig en toegankelijk blijven voor alle Brusselaars.

De inclusie van niet-geconventioneerde artsen doet daar in beginsel geen afbreuk aan. Niet-geconventioneerde artsen kunnen zelf beslissen of ze het conventietarief toepassen of niet. Dat doen ze niet zomaar, maar vanuit de kennis over de patiënt. Ze kiezen nog steeds voor een menselijke aanpak. Bij patiënten die het al moeilijk hebben, zullen ze sneller voor het conventietarief kiezen. De uiteindelijke kostprijs voor een ingreep voor de patiënt blijft ook laag ten opzichte van de reële kostprijs, zelfs bij niet-geconventioneerde artsen.

Daarnaast is het ook absoluut belangrijk, zoals het ook in de wet staat, om altijd transparant te zijn over de kostprijs. Het mag niet voorvallen dat patiënten na een ingreep voor verrassingen komen te staan. Dat moet op voorhand afgesproken worden.

Bovendien is de niet-conventionering van artsen interessant, niet alleen voor de artsen zelf, maar ook voor de ziekenhuizen, die met een deel van het tarief de ziekenhuiskosten dekken. Zonder deze regeling zou het onmogelijk zijn voor ziekenhuizen om te functioneren, of er zou een zwaardere subsidiëring van de overheid moeten komen. Er moet dus een belangrijke afweging gemaakt worden.

Kan de collegevoorzitter de evolutie van geconventioneerde en niet-geconventioneerde artsen schetsen? Kan ze ons geruststellen dat het geen beleid is om te gaan naar enkel niet-geconventioneerde artsen?

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik denk dat we deze discussie hier een klein beetje in de verkeerde vergadering zitten te voeren. Ik heb het uiterste respect voor het werk dat mevrouw Els Rochette doet in de Verenigde Commissies voor de Gezondheid en de Sociale Zaken in de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) waar ze ook als lid van de meerderheid kritisch durft te zijn voor het beleid, maar wat dit betreft vraag ik me af of deze vraag niet beter was gesteld in een e-mail naar het kabinet van de federale minister van Volksgezondheid die in principe tot dezelfde partij behoort als diegene waarvan mevrouw Els Rochette deel uitmaakt.

Ik deel uiteraard de bezorgdheid over de toegankelijkheid van de Nederlandstalige zorg in Brussel. Ik stel daar ook heel veel vragen over, ook over de tweetaligheid in de openbare

ziekenhuizen en diensten, wat de collega's trouwens ook even goed doen. Niet alleen is de VGC voor die kwestie niet alleen in de verste verte niet bevoegd. Ik zie niet op welke manier ze iets te maken zou hebben met het beleid ten aanzien van ziekenhuizen op dat vlak of met de conventionering of niet-conventionering van artsen. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de GGC bij uitbreiding zijn daarbij ook niet betrokken. Het gaat om een volledig federale materie waar de VGC geen enkele betrokkenheid heeft. Het is vreemd om die discussie hier te voeren.

Ik ben op de hoogte van de kwestie waarnaar mevrouw Els Rochette verwijst. Ik heb daar ook al allerlei klachten over ontvangen. Ik heb dat doorgegeven aan mijn federale collega's en ik zal zelf ook contact opnemen met het UZ Brussel om na te gaan wat de situatie precies is. Daarover hier een discussie voeren lijkt me niet meteen zinvol. Ik vermoed dat de VGC daar weinig mee te maken heeft en nogal weinig aan kan doen.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Ik geef een aantal cijfers mee. Ik maak een onderscheid tussen de huisartsen en de specialisten. Het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van Brussel Hoofdstad geeft mee dat er volgens de cijfers waar het over beschikt, een lichte stijging is in het aantal geconventioneerde huisartsen. Ook de Brusselse Huisartsenkring (BHAK) geeft aan dat de meeste huisartsen nog altijd geconventioneerd zijn. Wat de huisartsen betreft is er op basis van de cijfers dus minder een probleem. Ik zeg daarmee niet dat er geen probleem is bij de huisartsen. Er is een tekort aan Nederlandkundige huisartsen in Brussel, maar wat de conventionering betreft dalen de cijfers tot nu toe niet.

Er is een verschil met de specialisten. Het niet-geconventioneerd zijn, komt vaker voor bij de specialisaties. Het beleid van ziekenhuizen is daarbij een belangrijke factor: ziekenhuizen hebben vaak een eigen beleid en visie over het aantal geconventioneerde artsen waarmee ze willen werken. De federale overheid onderzoekt volgens onze informatie of ze in dat verband een verplichting kan invoeren. De VGC beschikt inderdaad over beperkte hefbomen om op dat specifieke probleem in te grijpen. De eigenlijke bevoegdheid over de conventionering van artsen is een federale bevoegdheid.

Wanneer een huisarts een patiënt doorverwijst naar een specialist, kan de raadpleging bij die specialist wel goedkoper zijn. Brusselse huisartsen kunnen patiënten dus helpen door een directe doorverwijzing, al is die korting wel slechts een keer per jaar mogelijk en moet de patiënt daarvoor dus langs bij de huisarts.

Ik begrijp de bezorgdheid over de toegankelijkheid van de zorg. Dat gaat enerzijds over de Nederlandkundigheid en anderzijds ook over de financiële toegankelijkheid tot de zorg. Hoe minder geconventioneerde artsen, hoe groter de financiële drempel wordt. Dat is zeker een bezorgdheid en ik zal het signaal dan ook doorgeven aan de federale collega's.

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit): De hefbomen liggen vooral op het federale niveau, maar ik ben heel blij dat u het probleem erkent. Ik denk dat de mensen dat ook vragen van de VGC en van u en dat u in gesprek met uw federale collega's die signaalfunctie nog eens extra uitvoert. Het is heel fijn dat u die rol opneemt.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik ben ook tevreden met het antwoord. Dit is hier inderdaad niet de plaats zoals de heer Gilles Verstraeten zegt, maar het is wel uw taak om in de gesprekken met de bevoegde federale minister daarvoor het nodige te doen.

- Het incident is gesloten.

Aanslepende personeelstekorten in de kinderopvang in Brussel

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA): Alsmear vaker krijg ik berichten van ouders en uitbaters van kinderdagverblijven over de personeelstekorten in de crèches. Ook de pers staat bol van berichten over kinderdagverblijven met personeelstekorten. Dat leidt in het beste geval tot noodgedwongen extra sluitingsdagen en in het slechtste geval tot ouders die op zoek moeten naar andere opvang, die vaak niet eens beschikbaar is. De problemen waarmee ouders daardoor geconfronteerd worden, zoals de onmogelijkheid om hun weken op voorhand te plannen, het verplicht moeten opnemen van verlof of zelfs het moeten opzeggen van hun job om voor de kinderen te kunnen zorgen, zijn stuk voor stuk onwenselijk.

In eerdere debatten verwees u naar de acties die de VGC onderneemt om het personeelstekort in te perken. Die acties zijn gericht op drie doelstellingen: nieuwe medewerkers laten instromen, de start van nieuw personeel verbeteren en het behouden van de medewerkers die al actief zijn.

Om extra personeel aan de slag te krijgen in de kinderdagverblijven ligt de mogelijkheid van de gesubsidieerde contractuelen voor de hand. Aan Franstalige zijde werden de gesubsidieerde contractuelen in de kinderopvang al een paar jaar geleden snel toegekend. Aan Nederlandstalige zijde gebeurde dat tot nu toe niet, voor zover ik weet. Ik heb u daar al meermaals over ondervraagd, de laatste keer nog tijdens de begrotingsbesprekingen. Toen wees u erop dat dat aan de sector zelf te wijten was, maar dat u intussen samen met de bevoegde ministers in de Vlaamse en de Brusselse Hoofdstedelijke Regering aan een project werkte dat aan de eisen en bezorgdheden van de sector tegemoetkomt.

Hebt u zicht op hoeveel Brusselse kinderdagverblijven kampen met een personeelstekort? Krijgt uw administratie specifiek vragen daarover en hoe kan die helpen wanneer er een acute nood is?

Welke initiatieven om extra personeel in kinderdagverblijven aan de slag te krijgen, werden intussen opgestart? Ik denk bijvoorbeeld aan de instroom vanuit het onderwijs. Dat is wellicht een actiepoint voor september, maar er moet vandaag mee worden begonnen om reclame te maken voor de opleiding voor kinderverzorger om de instroom te kunnen verhogen.

Werd het gebruik van gesubsidieerde contractuelen intussen beter omkaderd en kunnen crèches daar intussen gebruik van maken? Het doel was om op die manier een dertigtal extra personeelsleden aan de slag te krijgen in de kinderopvang. Wordt die doelstelling bereikt?

De heer Juan Benjumea Moreno (Groen): Ik sluit me aan bij de vragen van mevrouw Cieltje Van Achter. Iedereen die jonge kinderen heeft in Brussel of mensen kent met jonge kinderen heeft erover gehoord dat veel crèches dichtgaan of overschakelen op een tijdelijk regime waarbij ze maar een of twee dagen per week open zijn, soms slechts om de zoveel weken open zijn. Veel ouders moeten zelf crèche spelen. Er zijn al veel protesten geweest. Ik herinner me er een bij het kabinet van Vlaams minister Hilde Crevits waarbij er een crèche werd georganiseerd bij het onthaal. Wekelijks gaan mensen naar het Vlaams Parlement om te protesteren.

Het personeel in de crèches zegt dat het vaak afhaakt omdat de werkomstandigheden op dit moment niet goed zijn. De personeelsleden zien het niet zitten met de huidige kindnorm om in een crèche te werken. Het werk is veel te zwaar. Ze krijgen er een burn-out van en ze worden niet correct vergoed. De VGC moet zorgen voor meer gesubsidieerde contractuelen of meer mensen in de sector aantrekken. Dat is een deel van de oplossing. Ik ben vooral benieuwd of u in uw gesprekken met Vlaams minister Hilde Crevits en de verantwoordelijke bij de Vlaamse Administratie gehoord hebt of ze effectief van plan zijn om het beroep van begeleider in een crèche op te waarderen. Anders is het een beetje water naar de zee dragen: mensen blijven aantrekken om in een crèche te werken, die stellen vast dat het niet werkbaar is om daar te werken en haken vervolgens af. Dat is een vicieuze cirkel. De oplossing is om ervoor te zorgen dat mensen het zien zitten om in een crèche te werken, dat ze het graag doen en vooral dat ze het kunnen doen. Veel mensen doen het graag, maar kunnen het gewoon niet doen.

Ik ben benieuwd wat de plannen van de VGC zijn, maar die heeft een heel beperkte bevoegdheid want het gaat om de werkomstandigheden in de crèches, maar ik ben vooral benieuwd naar de plannen van de Vlaamse Regering. Die laatste is nog altijd de regelgevende overheid voor de crèches om het beroep op te waarderen en ervoor te zorgen dat mensen die in een crèche werken dat zien zitten en er blijven. Wat is het resultaat van die gesprekken?

De heer Pepijn Kennis (Agora): Ik sluit me erg aan bij de vorige collega want het opwaarderen van het beroep van kinderbegeleider in de kinderopvang lijkt essentieel. Ook de Brusselse Burgerassemblee vraagt om dergelijke beroepen met een maatschappelijke meerwaarde meer te valoriseren. Het probleem in de Brusselse kinderopvang is vandaag groot. Heel veel ouders, onder wie trouwens enkele collega's, hebben er dagelijks of wekelijks last van dat crèches dichtgaan of maar tijdelijk open zijn omdat ze kampen met een enorm personeelstekort. Er zijn al acties gebeurd. De wekelijkse aanwezigheid in het Vlaams Parlement werd al vermeld. In dat parlement worden een heleboel discussies gehouden en de beslissingen genomen. Ik denk dat dat valt onder de noemer crisiskabinet-kinderopvang.

Ik had graag van u gehoord hoe u daarover met het Vlaamse niveau al in dialoog bent gegaan. We hebben dat al een paar keer gevraagd, maar voorlopig lijkt er geen beweging te zitten in twee essentiële zaken: ten eerste het veranderen van de kindnorm naar minder kinderen per volwassene en ten tweede het verbeteren van de arbeidsvoorwaarden, het loon en dergelijke meer. Hebt u daarover nog nieuws? Hebt u daarover nog contact gehad met uw collega's in Vlaanderen?

Verder is de vraag hoe het zit met het beleid van de VGC. Hoe schakelt u een tandje hoger waar Vlaanderen voorlopig vast lijkt te zitten? Wat kan de VGC doen op dat vlak?

Mevrouw Carla Dejonghe (Open Vld): Ik sluit me graag aan bij die pertinente vragen, ook al word ik er persoonlijk niet mee geconfronteerd. Kinderopvang zoeken en vinden is nog altijd een probleem. Het kan niet dat sommige ouders niet of maar gedeeltelijk gaan werken omdat ze geen kinderopvang vinden. Ze willen dat ook niet altijd. De situatie, die sowieso al moeilijk is voor ouders die met twee zijn, wordt nog complexer als het gaat over alleenstaande ouders die vaak op hun eentje de mentale en financiële last moeten dragen voor het huishouden, waarbij ook de kinderopvang zit.

Vlaams minister Hilde Crevits heeft deze week bekendgemaakt dat de zeshonderd onthaalouders die in een proefproject zaten, definitief een werknemersstatuut krijgen. Dat is

een op zeven en dat heeft voordelen. Die onthaalouders bouwen betere sociale rechten op. Ze hebben financiële zekerheid en een maandelijks loon. Dat werknemersstatuut wordt als heel positief ervaren en draagt er zeker toe bij om het beroep aantrekkelijker te maken. Dat gaat ook op voor Brussel.

Vorig jaar konden we lezen dat het Lokaal Loket Kinderopvang slechts 50 % van de kinderopvangvragen in Brussel kon opvolgen. Zijn er daar nieuwe cijfers over?

In juli 2021 werd het Brussels Plan ter ondersteuning van eenoudergezinnen van *equal.brussels* voorgesteld. Dat is uiteraard een goed initiatief. Daarin staat dat de VGC zou inzetten op de uitbreiding van de capaciteit van betaalbare Nederlandstalige kinderopvangvoorzieningen onder andere via tarieven die gebaseerd zijn op het gezinsinkomen en dat daarbij bijzondere aandacht zou worden besteed aan gemeenten met lagere gemiddelde inkomens.

Zullen er, gezien de evoluerende situatie, bijkomende maatregelen genomen worden om alleenstaande ouders in dit kader extra te ondersteunen? Hebt u hierover al overleg gepleegd?

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit): In juli 2021 stelde ik al enkele vragen over de problemen met het personeelstekort in de kinderopvang. Toen had 90 % van de Nederlandstalige crèches vacatures openstaan. De voorbije jaren steeg het aantal vacatures met 30 %. Dat was uw antwoord in juli 2022.

Crèches vinden nog altijd niet voldoende gekwalificeerde arbeidskrachten door de krapte op de arbeidsmarkt, de lage aantrekkelijkheid van het beroep, de concurrentie met vacatures in Vlaanderen en de moeilijkheid om ge-co-functies in te vullen. Zoals enkele jonge ouders vandaag getuigen, leidt dat ertoe dat openingstijden worden ingekort en dat crèches soms sluiten, met alle gevolgen van dien. Het personeel kan vaak ook geen vakantie opnemen. We weten voorts dat veel Brusselse ouders geen familie hebben die dichtbij woont, en dus rekenen op de crèche om te kunnen werken.

Er zijn verschillende oplossingen en er waren ook al acties. Er moeten meer Brusselse jongeren kiezen voor een opleiding kinderbegeleider. Tegelijk is zijnstroom nodig van mensen die vanuit een andere sector hun carrière willen voortzetten als kinderbegeleider.

De meeste hefboomen liggen bij de Vlaamse Regering, maar omdat het probleem in Brussel zo nijpend is, moeten we ook in Brussel ingrijpen. Ik denk daarbij aan acties om de instroom te verhogen door wervingscampagnes en maatregelen om het beroep draaglijker en aantrekkelijker te maken. Ik ben het uiteraard eens met de collega's dat er extra begeleiding moet komen, waardoor er minder kinderen per begeleider zijn en het beroep draaglijk wordt. We zouden ook kunnen denken aan de toekenning van fietsvergoedingen of een Brusselpremie om talent uit Vlaanderen opnieuw naar Brussel te halen.

Welke acties zitten vandaag nog in de *pipeline*?

Welke acties die u de voorbije jaren al hebt ondernomen, werpen vruchten af?

Hoe verloopt de samenwerking met de bevoegde Vlaamse minister Crevits? Heeft ze oor voor de specifieke problemen in Brussel?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Ik zal eerst de cijfers geven waarover we beschikken. Zoals ik in vorige besprekingen al heb aangehaald, bestaan er geen gecentraliseerde gegevens over de vacatures in de Brusselse kinderopvang. Ook het agentschap Opgroeien beschikt maar over een fragmentair beeld van het personeelstekort in de sector, omdat de kinderdagverblijven niet verplicht zijn de maatregelen die zij nemen om met personeelstekorten om te gaan, zoals verminderde openingsuren, door te geven aan het agentschap.

Dat is een van de redenen waarom ik vorig jaar de diensten van de VGC heb gevraagd zelf een bevraging te organiseren om een beter zicht te hebben op de impact van het personeelstekort. De respons op die bevraging was erg hoog, wat natuurlijk aantoont hoe urgent en belangrijk het probleem voor de sector is. De resultaten van de bevraging bevestigen een aantal zaken die zopas zijn aangehaald, en geven daar ook meer context aan. De grootste uitdaging blijft het vinden en houden van kinderbegeleiders. Maar ook de zoektocht naar verantwoordelijken voor de crèches is een probleem.

Net zoals tot bij jullie, komen de signalen van ouders, kinderbegeleiders en verantwoordelijken in de sector uiteraard ook tot bij ons. Het personeelstekort heeft een impact op de openingsuren, geeft een verminderde invulling van de leefgroepen en zorgt ervoor dat gezinnen in allerijl oplossingen moeten zoeken, met alle gevolgen van dien. De mensen die in de sector aan de slag zijn, staan er meer en meer alleen voor, of durven niet ‘uit te vallen’ om hun collega’s niet te belasten, waardoor ze vaak over hun grenzen gaan. Er is een vicieuze cirkel waar we uit moeten raken.

Bij de dienst Opgroeien in Brussel van de VGC is er een pool van pedagogische ondersteuners. Zij worden heel gericht ingezet. Ze staan dicht bij de crèches en krijgen noodkreten. Daarom organiseert de VGC de werkgroep Werken voor Ketjes. Die is bedoeld om een klankbord te hebben en de noden en signalen te kunnen bundelen. De laatste werkgroep vorige maand toonde aan hoe actueel het probleem blijft.

De grootste hefboomen voor de nodige veranderingen heeft niet de VGC, maar Vlaanderen in handen. We gaan wel telkens na welke maatregelen de VGC zelf kan treffen en we maken uiteraard ook de signalen over die we krijgen. Maatregelen op het vlak van de opleiding, de ondersteuning en de kwalificatievereisten voor de kinderbegeleiders en de arbeidsvoorwaarden met, zoals gezegd, negen kinderen per verzorger, behoren tot de bevoegdheid van de Vlaamse overheid. Die elementen komen keer op keer terug als de voornaamste factoren van de problematiek. We werken daarom intensief met Vlaams minister Hilde Crevits samen. Op zich zijn die contacten constructief en wordt er naar oplossingen gezocht. Het is niet altijd mogelijk om oplossingen op maat van Brussel te bieden, maar we proberen om er binnen de bestaande marges in Brussel specifiek mee aan de slag te gaan. Binnen de VGC doen we ook wat mogelijk is.

Een van de vragen van mevrouw Cieltje Van Achter betreft de gesubsidieerde contractuelen (geco’s). Het lijkt evident dat ze worden ingezet om de werkdruk te verlagen, maar dat is in het verleden absoluut niet evident geweest. We hebben daarvoor hard aan de mouw van de Vlaamse overheid getrokken. De sector kan niet voldoen aan de voorwaarde van capaciteitsuitbreiding. Het profiel van die contractuelen is immers niet het profiel waarmee de sector voor uitbreiding kan zorgen. We moesten dus een andere invulling eraan geven. Dat heeft tijd gevraagd. Verschillende actoren moesten er samen mee aan de slag gaan.

We werkten een concept uit waarbij een 30-tal kandidaat-kinderbegeleiders via het geco-contract een opleiding tot kinderbegeleider kunnen volgen en tegelijk aan de slag zijn als kinderbegeleider zonder dat dat tot een capaciteitsuitbreiding moet leiden. Dat is nog onvoldoende om de werkdruk in de Brusselse crèches onder controle te krijgen. Het vormt een van de maatregelen die we op grond van onze bevoegdheden kunnen treffen. De kandidaat-kinderbegeleiders worden begeleid door mentoren, een meter of peter en de dienst Opgroeien in Brussel van de VGC. We doen dat samen met Vlaams minister Hilde Crevits, Brussels minister-president Rudi Vervoort en Brussels minister Bernard Clerfayt. Iedereen werkt constructief mee. Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan de teksten. Ik hoop dat we dat systeem in het najaar effectief kunnen uitrollen.

Dat is niet het enige initiatief. We zijn ook verder in gesprek met Vlaams minister Hilde Crevits om een deel van de middelen waarin de Vlaamse Gemeenschap voor verdere uitbreiding in Brussel voorziet, te investeren in werkdrukvermindering voor de Brusselse kinderdagverblijven. We bekijken of we voor Brussel specifieke maatregelen kunnen nemen. We kunnen immers wel extra crèches openen, maar als er geen personeel is of als de crèches om de haverklap moeten sluiten omwille van personeelstekort, bieden we enkel een schijnantwoord in onze statistieken, maar geen antwoord aan de mensen op het terrein. De gesprekken daarover verlopen constructief, dus ik hoop die binnenkort te kunnen afronden met concrete voorstellen.

We stellen vast dat jobdating zeer goed werkt. Daarbij brengen we kinderdagverblijven in contact met werkzoekenden. Het betreft een samenwerking met CVO Brussel, Actiris en VDAB Brussel. De volgende jobdating vindt plaats in juni 2023. We stellen telkens vast dat er effectief kinderdagverblijven worden *gematcht* met medewerkers.

Opgroeien in Brussel heeft het Groeiboek ontwikkeld om startende kinderbegeleiders een warm onthaal te geven in hun job. Sinds januari 2023 is er een onthaaltraject voor startende leidinggevendenden en pedagogische coaches. Er werd nu ook specifiek voor hen een Groeiboek ontwikkeld.

We hebben daarnaast een communicatiepartner ingeschakeld voor de ontwikkeling van communicatieproducten om studenten aan te trekken tot de opleidingen kinderopvang, kinderbegeleider en pedagogie van het jonge kind in Brussel en algemeen om te werken in de Brusselse kinderopvang. Die campagne zal over een langere periode lopen, maar zal volgens het huidige tijdschema in het najaar voor het eerst worden gelanceerd. We proberen die campagne vast te haken aan bredere campagnes rond positieve beeldvorming over de kinderopvang vanuit Vlaanderen. Op die manier kunnen de Vlaamse en de Brusselse campagnes elkaar versterken.

We werken samen met Huis voor Gezondheid aan een aanbod voor stagiairs en positieve stage-ervaringen. Er wordt ook een nieuwe samenwerking opgezet met het Beroepenpunt om infosessies en onthaal te organiseren specifiek voor mensen die interesse hebben in de kinderopvang.

Tot slot, blijft de VGC ook inzetten op de waardering van de medewerkers die in de sector aan de slag zijn. In de Week van de Kinderopvang worden acties opgezet zoals het Feest van het Welzijn, en zetten we ook in op een breed draagvlak en erkenning voor de kinderopvang

in de maatschappij. Het is heel belangrijk dat mensen beseffen hoe waardevol die beroepen zijn en dat de personeelsleden in de kinderopvang voelen hoe sterk ze worden gewaardeerd.

Al die inspanningen dragen bij tot de oplossing, maar er is geen *'silver bullet'*. Het zijn voorwaarden die we vanuit ons flankerend beleid kunnen invoeren. De essentie van wat we moeten doen, vraagt een heel fundamentele hervorming en daarvoor hebben we de Vlaamse overheid nodig. Het is belangrijk om de signalen door te geven en na te gaan wie bevoegd is voor welke hefbomen en hoe we stappen vooruit kunnen zetten om bij te dragen tot een volledige oplossing.

Het Lokaal Loket beantwoordt ongeveer 50 % van de opvangvragen. Er zijn jaarlijkse cijfers beschikbaar, maar de meest recente heb ik niet bij me. Alle signalen wijzen erop dat de tendensen redelijk gelijk blijven, ook de problemen qua personeelstekort enzovoort. Er zijn capaciteitstekorten. Dat probleem is niet opgelost, maar als we niets doen aan de werkdruk en het personeelstekort, dan heeft uitbreiding op een bepaald moment een zeer pervers effect. We zullen de medewerkers dan immers nog meer verspreiden. We hebben beide evenwel nodig en hebben ook nog extra kinderopvang nodig. Vanuit de VGC hebben we 177 extra plaatsen gecreëerd bovenop de capaciteit waarin de Vlaamse overheid voorziet. Het betreft vooral de sites Pacheco, Ulens en Ekla om ervoor te zorgen dat er in nieuwe gebouwen ook crèches worden ondergebracht.

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA): Ten eerste zijn er pedagogische ondersteuners bij de VGC die meewerken aan de opleiding, als klankbord fungeren enzovoort. Hoe groot is die ploeg? Een opleiding voor directie is heel nuttig. Als er een goede directie is, ben je al een eind op weg. Wat kan die ploeg pedagogische ondersteuners doen bij een acute nood aan hulp voor crèches?

Ten tweede werkt u nog altijd aan die aanpassing voor gesubsidieerde contractuelen. Ik ga ervan uit dat dat in september kan starten. Dat lijkt me toch een logische deadline als opleiding en werk worden gekoppeld. Ik vermoed dus dat die opleiding start in september of ten laatste in oktober. Of bent u niet gebonden aan de schoolkalender?

Hebben jullie ten slotte contact gehad met de verschillende opleidingen die er voor kinderdagverblijven in Brussel bestaan? Kunnen we iets ondernemen om de opleiding aantrekkelijker te maken? Uit vorige antwoorden bleek dat de opleiding niet altijd aantrekkelijk is of niet zoveel instroom heeft. Als er geen instroom in de opleiding is, is er uiteraard geen uitstroom naar de werkvloer. Worden daarvoor acties ondernomen?

De heer Pepijn Kennis (Agora): De VGC onderneemt heel wat acties. Ook dat overleg lijkt me positief, maar we moeten werk maken van de onderliggende structurele problemen. Dat is alleen mogelijk door de werkdruk te verlagen. Nieuwe medewerkers aantrekken is interessant, maar als ze niet blijven, heeft dat weinig zin. Ik onderstreep dat negen kinderen per kinderbegeleider te veel is. Ik nodig de collega's uit om met een andere collega achttien baby's of peuters een dag lang te verzorgen. Er waren inderdaad crèches bij mensen thuis, omdat het moest. Het zijn lieve jongens en meisjes, maar het is geen cadeau! Ik heb alle respect voor de mensen die dagelijks op het terrein staan. Hun werkdruk moet echt worden verlaagd om het maatschappelijk waardevolle beroep van kinderverzorger te valoriseren en ervoor te zorgen dat werknemers er aan de slag gaan en blijven. Ik hoop dat het niet zover

moet komen dat er heel betreurenswaardige ongevallen gebeuren zoals in Vlaanderen, voordat er in Brussel stappen worden gezet.

Mevrouw Carla Dejonghe (Open Vld): Ik sluit me graag aan bij de man met tonnen ervaring, zoals we horen. Het is inderdaad essentieel om de werkdruk te verlagen en ik ben blij dat daarvoor constructief met alle actoren wordt samengewerkt. Het gaat inderdaad om keuzes maken. Zoals u zelf hebt aangegeven, heeft het geen zin om voortdurend nieuwe crèches te openen als de bestaande kreunen onder de werkdruk. Ik ga daar dus volledig mee akkoord.

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit): Er worden in Brussel veel positieve acties gevoerd en die werpen vruchten af. Het is een goede zaak dat de ge-co-contracten nu kunnen worden ingezet, mits ze worden opgeleid. Dertig nieuwe kinderbegeleiders zullen op het terrein toch al voor een verlichting zorgen. De jobdating werkt goed. Het is nu een belangrijk moment in het jaar om bijvoorbeeld zesdejaarsstudenten te motiveren om een studie in deze sector aan te vatten, ook al levert dat pas resultaat op binnen drie jaar.

Wat nog onduidelijk is, maar toch heel belangrijk blijft, is de monitoring. We zijn op studiebezoek geweest in Zweden en een goede monitoring bleek daar een belangrijke hefboom van hun beleid. Mijn vraag is dan wie er in Brussel opvolgt hoeveel crèches er zijn, hoe groot het personeelstekort is, hoeveel mensen instromen via het ge-co-contract en hoeveel kinderen er op de wachtlijst staan. Zo kun je pas goed inschatten of al die acties resultaten opleveren.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Het team bestaat uit een negental ondersteuners. De Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin is daar ook op bezoek geweest.

We sturen hen het veld in en ze hebben de afgelopen jaren vooral gewerkt op de kwaliteit van de kinderopvang. Later zijn ze overgeschakeld naar de acute noden van het moment.

Dat is natuurlijk geen structurele oplossing, maar het is ook meer dan een druppel op een hete plaat, want die mensen werken keihard en heel goed. Ze komen ook met constructieve oplossingen, die een verschil maken, zoals het Groeiboek.

We hebben uiteraard contacten met de verschillende opleidingen, via campagnes, en we houden de timing daar goed in de gaten om alles goed bij elkaar te laten aansluiten. Die campagnes zijn geen *one-shot* oplossing. Mensen moeten van jongs af aan meer oog krijgen voor zorgopleidingen. De campagnes zijn alleszins afgestemd op de momenten dat er studiekeuzes moeten worden gemaakt. Ook de jobdates worden gepland op de meest relevante momenten.

In verband met de monitoring kunnen we nog veel leren, dat klopt. Vanuit de VGC is er een goede en rijke cartografie gebeurd en daarin staan de cijfers over de tekorten, over de impact, maar ook wat er nodig is op kwalitatief gebied. Actiris werkt rond die vacatures, maar het blijft moeilijk om een actueel overzicht te bekomen. Helaas moet ik zeggen dat het momenteel nog een heel groot en acuut probleem.

- Het incident is gesloten.

ACTUALITEITSVRAAG (R.v.O., art. 60)

Jongdementie in Brussel

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): In *Het Laatste Nieuws* konden we vorige maandag lezen hoe er steeds meer vraag is naar opvangplaatsen voor mensen met jongdementie. Bij dementie denken we vaak aan oudere mensen, maar helaas treft de ziekte ook mensen op jonge leeftijd: mensen die kinderen hebben, een job, een woning, een sociaal leven, mensen die in het midden van hun leven staan. Men spreekt van jongdementie, als je symptomen hebt voor de leeftijd van 65 jaar. De ziekte legt een grote druk op de patiënt zelf, maar ook op zijn gezin en zijn omgeving.

Volgens het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid lijden zo'n 141.000 mensen aan dementie, van wie bijna 7.000 jonger dan 65 jaar. In Brussel zou het gaan om meer dan 1.400 personen. Het blijft een ruwe schatting want ze krijgen niet altijd de juiste diagnose. De ziekte is moeilijk te detecteren en dikwijls belanden deze mensen eerst in psychiatrische instellingen of wordt de ziekte pas vastgesteld via een omweg. Hun geheugen, spraak en vaardigheden gaan langzaam achteruit. Ze krijgen te maken met onbegrip en moeten vaak verplicht stoppen met werken. Aangepaste tewerkstelling kan hier een oplossing bieden.

Personen met jongdementie hebben nood aan gespecialiseerde hulpverlening. De familie probeert hen vaak in de eerste plaats thuis op te vangen. Op een gegeven moment is dat niet meer haalbaar. Maar ook wanneer ze in woon-zorgcentra terechtkomen, krijgen ze niet altijd de juiste zorgen. Met een goede begeleiding is er echter nog veel mogelijk: het leven hoeft niet te stoppen na de diagnose.

Bij welke organisaties kunnen mensen met jongdementie en hun familie terecht voor hulpvragen? Ontvangen deze organisaties middelen van de VGC?

Welke ondersteuningsmogelijkheden zijn er beschikbaar voor mensen met jongdementie die in de thuisomgeving verblijven? Wordt er ingezet op innovatieve kleinschalige woon(zorg)vormen, specifiek voor deze groep?

Hoeveel woonzorgcentra of voorzieningen hebben een specifieke zorgverlening rond jongdementie?

Heeft Logo Brussel al gesensibiliseerd om de opsporing en herkenning van jongdementie te verbeteren?

Hoeveel mensen met jongdementie zijn er momenteel opgenomen of krijgen ondersteuning in Brussel? Is dat aanbod voldoende, of zijn er wachtlijsten?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Er is sprake van jongdementie wanneer de eerste symptomen optreden voor de leeftijd van 65 jaar. Het gaat dan vaak over mensen tussen de 40 en 65 jaar. Er zijn geen exacte cijfers voor Brussel. Voor Vlaanderen schat men het aantal op 1.800 mensen, maar we vermoeden dat dat aantal de komende jaren zal groeien doordat er een betere vaststelling komt en de bekendheid rond de problematiek groter wordt.

Van alle personen die aan dementie lijden, zou naar schatting 4 % hier al op jonge leeftijd mee te maken krijgen. De impact op het leven en omgeving is zeker anders op een jongere persoon dan iemand van meer dan 70 jaar, ook voor de mantelzorgers, de familie of het werk.

Voor veel diensten is het een relatief nieuw gegeven en je merkt dat de zorgverlening zich daaraan nog aan het aanpassen is, aangezien er nog weinig historiek is in hoe je ermee moet omgaan. De diagnostiek is wel verbeterd en de bekendheid is ook groter.

De bedoeling is natuurlijk om zoveel mogelijk levenskwaliteit te behouden, zowel voor de mantelzorger als voor de patiënt zelf en de omgeving.

In Vlaanderen en Brussel zijn er een aantal actoren gespecialiseerd in dementie en jongdementie bij de gerichte ondersteuning van de patiënten en hun zorgverleners. Er is de Vlaamse Alzheimerliga en het Brussels Expertisecentrum Dementie brOes; die hebben een belangrijke ondersteunende rol. In Brussel is brOes een deelwerking van het Centrum Geestelijke Gezondheidszorg, het belangrijkste Nederlandstalige platform waar de kennis en de praktijk rond dementie worden gebundeld. Het centrum is er zowel voor personen met dementie als voor mantelzorgers. Jongdementie is een van de thema's waarrond zij werken.

Ook de Vlaamse Alzheimerliga heeft een specifieke werking rond de problematiek. Er is ook Memo, een organisatie en kennisinstelling rond jongdementie, erkend door de Vlaamse overheid; die is actief in Vlaams-Brabant in de zorgregio's Leuven en Brussel.

Personen met jongdementie kunnen door het Vlaams Agentschap voor personen met een handicap erkend worden in functie van toegang tot individuele materiële bijstand en rechtstreekse toegankelijke hulp.

Als u me vraagt of er een afdoend aanbod is, dan moet ik neen antwoorden, want we kampen met tekorten in alle vormen van zorg. Daar verschilt Brussel helaas niet van Vlaanderen.

Vanuit de VGC is er een sterk netwerk van welzijnsorganisaties, maar ook zij kampen met een capaciteitstekort. We proberen daar wel in een ruim en kwalitatief aanbod te voorzien, zowel voor organisaties op de nulde, eerste en tweede lijn.

De diensten voor gezinszorg zoals Familiehulp en i-mens hebben in Brussel een belangrijk aanbod voor thuiszorg. Dat is een belangrijke vorm van ondersteuning voor mensen met jongdementie en hun mantelzorgers. De VGC ondersteunt die diensten.

Vanuit Logo Brussel wordt een gezonde levensstijl onder de aandacht gebracht. Dat blijkt immers een belangrijke factor om het risico op jongdementie te verminderen: een gezonde voeding, een matig gebruik van alcohol, regelmatig bewegen, cognitief en sociaal actief blijven. Daar kun je niet elk risico voorkomen, maar het is wel belangrijk in de preventie. Een gezonde levensstijl is beter voor een goede cardiovasculaire gezondheid, maar ook voor een goede hersengezondheid.

Het aanbod van Logo Brussel is niet specifiek gericht op mensen met beginnende jongdementie maar eerder algemeen.

Mensen met beginnende jongdementie moeten ook kunnen instappen in een breder aanbod rond vrijwilligerswerk, ontmoetingsactiviteiten, gemeenschapsvoorzieningen enzovoort. Brussel heeft daar een rijk aanbod in. Heel wat organisaties bieden omkadering die kan aansluiten bij de noden van jongdementierenden: ze zorgen ervoor dat je zo lang mogelijk je levenskwaliteit kan behouden en kan blijven functioneren in een context. Dat is een belangrijke insteek voor de betrokkenen en hun omgeving.

Tot hier een overzicht van wat er nu gebeurt, maar ik hoop alleszins dat er op dit vlak de komende jaren nog veel nieuwe ontwikkelingen zullen komen.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik heb goed gehoord wat er al wel gedaan wordt. We gaan meer en meer te maken krijgen met dit fenomeen. Het gaat om mensen die nauwelijks 45 jaar zijn. De aftakeling bij jongdementie gaat razendsnel. Op een of twee jaar tijd is hun leven afgelopen.

De zorg voor en de snelle herkenning van jongdementie blijven in gebreke. Er is wel een opvolging bij Logo Brussel, maar de problemen zijn enorm: jongdementierenden hebben vaak nog minderjarige kinderen, ze moeten schulden maken enzovoort.

Ik heb het zelf meegemaakt toen een vriendin op 46-jarige leeftijd gestorven is. Vooraleer ontdekt was dat ze aan jongdementie leed, heeft ze in verschillende psychiatrische instellingen gezeten. Haar dochter is achtergebleven met achterstallige betalingen... Het waren verschrikkelijke toestanden voor een alleenstaande moeder.

In de vorige legislatuur heb ik daar ook vaak over geïnterpelleerd. U was toen geen collegevoorzitter. Ik zou heel graag willen dat Logo Brussel ook extra aandacht zou hebben voor de herkenning van de symptomen van jongdementie. Vooral omdat deze personen een heel korte levensduur hebben en soms veel ellende achterlaten voor de familie

- Het incident is gesloten.

IN MEMORIAM VIC ANCIAUX

De voorzitter: Waarde collega's, op 24 februari 2023 overleed de heer Vic Anciaux op 91-jarige leeftijd. Hoewel zijn professionele loopbaan startte als huisarts in Machelen, vond hij snel de weg naar de politiek.

In 1958 werd hij de eerste voorzitter van het Vlaams Jeugdkomitee voor de Wereldtentoonstelling. Dat betekende het startschot voor een politieke loopbaan om U tegen te zeggen.

In 1965 werd hij verkozen in de Kamer van Volksvertegenwoordigers, waar hij bleef zetelen tot 1995. Van eind 1971 tot eind 1980 zetelde hij in de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap. Daarna was hij tot 1995 lid van de Vlaamse Raad, de opvolger van de Cultuurraad en de voorloper van het huidige Vlaams Parlement.

Vic Anciaux speelde tevens een echte pioniersrol bij de oprichting van de Nederlandse Commissie voor de Cultuur (NCC) van de Brusselse Agglomeratie: de voorloper van de

Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC). En in 1989, bij de eerste Gewestraadsverkiezingen, werd hij benoemd tot Brussels staatssecretaris. In 1993 wordt hij collegelid van de VGC en krijgt hij de bevoegdheden Gezondheidszorg, Migranten en Kansarmoedebestrijding.

Uiteindelijk zal hij in 1997 een definitief punt zetten achter zijn politieke loopbaan omwille van zijn onvrede voor de manier waarop het taalakkoord uitgevoerd werd. Een symbolisch vertrek dat eens te meer duidelijk maakte waar zijn principes en overtuigingen lagen.

Hoewel Vic Anciaux een politiek monument is, zal het vooral zijn persoon zijn die ons zal blijven. Vic Anciaux was een warme man die voor altijd herinnerd zal worden als de verdediger van de Vlamingen en het Nederlands in Brussel. Maar het is belangrijk te onderstrepen dat zijn Vlaamse strijd altijd een sociale strijd was, die hand in hand ging met de strijd voor respect voor andere culturen.

Vic Anciaux is van onmiskenbaar belang geweest voor de taalwetgeving en de uitbouw van het Vlaams sociaal-cultureel gemeenschapswerk in Brussel. Maar bovenal was hij iemand met zin voor het leven en liefde voor de mensen. Zijn engagement als voormalig voorzitter van Kom op Tegen Kanker zette die menselijke kant van hem alleen maar meer in de verf.

Vic Anciaux was geliefd en had veel vrienden, over partijgrenzen heen. Hij belichaamde een politiek van verbinding. Niet één van polarisatie. Hij pleitte voor een open samenleving, waar verschillende culturen en talen naast én met elkaar kunnen leven. Dat was zijn doel.

Ikzelf ontmoette Vic dertig jaar geleden toen ik nog in Centrum West in Sint-Jans-Molenbeek werkte. Hij is me daar komen halen. Het is dankzij hem dat ik hier sta. Daarom is het bijzonder ontroerend om vandaag, zoveel jaar later, deze hulde aan hem te mogen brengen.

Bedankt Vic, voor je strijd en inzet voor alle Nederlandstaligen in Brussel. Het was een waar genoegen.

In naam van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de griffiemedewerkers bied ik aan zijn echtgenote Marie-Paule Quix en zijn familie ons oprecht medeleven aan.

Laten we een minuut stilte in acht nemen. *(De aanwezigen nemen een minuut stilte in acht.)*

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O. Art. 59)

Afstemming van de schoolvakanties

De heer Arnaud Verstraete (Groen): De vakantieregeling voor het Nederlandstalig en het Franstalig onderwijs loopt sinds dit schooljaar niet meer gelijk. Het Franstalig onderwijs is overgestapt naar een kortere zomervakantie met vier langere rustperiodes tijdens het schooljaar. Al van bij het begin van dit jaar heb ik u verscheidene malen daarover ondervraagd. Deze ongelijke regeling zorgt bij heel wat Brusselse gezinnen voor problemen. Veel ouders maken namelijk gebruik van het aanbod in beide talen, waarbij bijvoorbeeld het ene kind in het Nederlandstalig onderwijs zit en het andere in het Franstalig onderwijs. Met deze wijziging kunnen veel gezinnen niet meer samen op vakantie of moet er voor de

verschillende periodes in extra opvang worden voorzien. Daarnaast zijn er gezinnen waarbij de ouders werken in de andere taalgemeenschap of gezinnen, en dat zijn er veel, waarbij kinderen graag deelnemen aan buitenschoolse activiteiten zoals jeugdwerk, sportactiviteiten of vakantiecampjes van de andere taalgemeenschap. Al deze kruisbestuivingen worden bemoeilijkt. Nochtans maken veel Brusselaars er gebruik van. Maar het gaat ook verder dan dat. De uitwisseling van taalleerkrachten komt in het gedrang. U trekt dat nochtans op gang. Het immersieonderwijs krijgt het moeilijk, de dienstregeling van het openbaar vervoer wordt moeilijker en minder efficiënt omdat de piekuren niet meer op hetzelfde moment vallen.

De nieuwe vakantieregeling heeft een enorme impact op Brussel en daar hebben we alleen nog maar het begin van gezien. Zo is er ook een impact op de werkvloer waar niet iedereen samen aan het werk kan zijn. De meertaligheid van de Brusselaars, die zo belangrijk is, zal er zeker niet op vooruitgaan.

Vlaanderen houdt deze ongelijke vakantieregeling voorlopig in stand. Nochtans zijn er ook pedagogische voordelen verbonden aan de Franstalige regeling. Tijdens een langere herfst- en krokusvakantie kunnen leerlingen beter op adem komen en dankzij een kortere zomervakantie gaat er minder leerstof verloren, wat vooral kwetsbare leerlingen ten goede komt. Ook dit is weer een fundamenteel punt voor de Brusselse situatie waar het percentage kwetsbare leerlingen heel hoog ligt. Onze fractie vraagt dan ook dat het Nederlandstalig onderwijs zo snel mogelijk het Franstalig systeem overneemt.

Vlaams minister Ben Weyts gaf aan open te staan voor het debat, maar besloot al snel op basis van enkele bevragingen om er niet mee door te gaan. Nochtans waren de resultaten steevast dat net iets minder dan de helft van de bevrageden voorstander is van de verandering. In de "grote peiling" van *HLN*, *VTM*, *Le Soir* en *RTL* gaf 48 % van de Vlamingen aan voorstander te zijn. Slechts 34 % was tegen en 18 % wist het niet. Er zijn peilingen van vakbonden bekend met gelijkaardige resultaten, maar ook met minder gunstige.

We hebben onlangs een bijeenkomst gehouden met een dertigtal leerkrachten, directeurs, deskundigen uit de administraties, CLB's en therapeuten uit het onderwijsveld. Wat sterk opviel, en hoop biedt, is dat er veel ideeën circuleren en er goesting is om de hete hangijzers in het onderwijsveld zoals het lerarentekort, aan te pakken en op te lossen. Een punt wil ik alvast vermelden. Geen van de leraren, directeurs of deskundigen voelde zich vertegenwoordigd door de vakbonden of onderwijskoepels. Ze waren allemaal veel meer bereid tot verandering dan de genoemde instellingen. Zo was de overgrote meerderheid van de aanwezigen voorstander van de aangepaste schoolkalender. Maar blijkbaar is dat niet wat de vakbond daarover zegt. Deze organisaties moeten natuurlijk wel hun rol blijven spelen. Maar het lijkt aangewezen om er niet te snel van uit te gaan dat de hele sector gehoord is als deze vertegenwoordigers hebben gesproken. En ten slotte moet het belang van het kind hier primeren. En dat belang wordt blijkbaar beter gediend met dat nieuwe systeem.

Welke signalen krijgt u uit het Nederlandstalig onderwijs van scholen, leerkrachten, ouders en zo meer in verband met de nieuwe vakantieregeling? Zijn er meetbare gegevens beschikbaar over de impact van de verschillende schoolkalenders zoals het aantal leerkrachten dat afhaakt, minder inschrijvingen in buitenschools aanbod, zoals het vakantieaanbod van de VGC? Als die er nog niet zijn, kunnen ze worden ingepland? Wat onderneemt u om de Brusselse situatie onder de aandacht te brengen van de Vlaamse bevoegde minister? Staat u in overleg met Vlaams minister Ben Weyts om tot een oplossing te komen? Wat is de stand van zaken

hierover? Welke stappen heeft u hiervoor ondernomen en welke staan nog gepland? Is een bevraging van het Brussels onderwijsveld en alle belanghebbenden voorzien?

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik reageer eerst op de stelling van de heer Arnaud Verstraete dat Vlaanderen deze patstelling in stand houdt. Dat is de wereld op zijn kop zetten. Wie heeft deze chaotische situatie gecreëerd? De Franse Gemeenschap heeft alleen de vakantieregeling aangepast. Ik kan het de Vlaamse Gemeenschap moeilijk kwalijk nemen dat ze niet automatisch is gevolgd en ze zelf haar afwegingen maakt. Dat is niet de schuld van Vlaanderen, de Franse Gemeenschap heeft deze beslissing getroffen. Elke gemeenschap is autonoom en kan zelf beslissen. Dat moet men respecteren, maar het was heel wat eleganter geweest om die beslissing samen te treffen. De situatie is nu extreem problematisch voor ouders in Brussel en voor ouders in de Rand. Ik ontken de problemen niet die u schetst, mijnheer Verstraete.

De Vlaamse Gemeenschap heeft dat niet gewild, de Franse Gemeenschap nam die beslissing. Een vakantieregeling aanpassen heeft niet enkel een weerslag op het onderwijs, maar op de hele samenleving en alle instellingen, ook de federale instellingen. Het hoeft dus niet te verbazen dat de Koning Boudewijnstichting in een studie van 2018 heeft gezegd dat men een dergelijke beslissing ernstig moet voorbereiden en in een breed kader de gevolgen ervan voorzien en eraan remediëren. Het advies was de samenleving gedurende twee jaar voor te bereiden en aan te passen aan een nieuwe vakantieregeling. De Franse Gemeenschap heeft de aanpassing op een drafje in een jaar tijd doorgevoerd. En er dienen zich nu al problemen aan. Het decreet moet in de Franse Gemeenschap worden aangepast. De werkdruk bij de leerkrachten is daardoor al gestegen, wordt gezegd, en er treedt leerachterstand op. Een of twee weken vakantie maakt echt wel een verschil uit. Allerlei problemen komen nu naar boven.

Dat de Vlaamse Gemeenschap nu snel zou moeten volgen zonder overleg en zonder alle betrokken sectoren daarover eerst te consulteren is geen goed idee. Vlaams minister Ben Weyts heeft inderdaad een consultatieronde gehouden en vastgesteld dat er in het onderwijslandschap niet veel animo is bij de institutionele actoren. Er is gesteld dit niet tijdens deze legislatuur te willen doorvoeren omdat er andere katten te geselen zijn, zoals het lerarentekort. Een aanpassing vergt een goede voorbereiding. Misschien wordt dit mogelijk tijdens de volgende legislatuur. De aanpassing enkel in Brussel doorvoeren is een verkeerde oplossing. Dat zou misschien een oplossing bieden voor ouders in Brussel, maar niet voor ouders in de Rand. Deze laatste hebben misschien kinderen zowel in Brussel als in de Vlaamse Rand op school. Ook voor de leerkrachten is dat problematisch. Meer dan 90 % leerkrachten die uit Vlaanderen naar Brussel komen werken zitten dan met de gebakken peren.

Mijn vraag is of er voldoende opvang is voor ouders die moeten blijven werken als de schoolvakanties niet meer samenvallen. Zijn er voldoende activiteiten in de zomer, zoals zomerkampen? Worden de gemeenten ook voldoende betrokken? In mijn gemeente wordt tijdens de paasvakantie niets ondernomen.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Dit is een interessant debat. Brussel is een meertalige stad en gelukkig maar. De vervlechting van de huishoudens in de verschillende taalgemeenschappen toont dit nog maar eens aan. Er zijn veel meer meertalige gezinnen dan we denken. De tijden zijn veranderd en aanpassingen volgen noodgedwongen. De

aanpassingen in het onderwijs mogen niet als een probleem worden beschouwd, maar als een opportuniteit. Maar het betekent wel een uitdaging voor een groot deel van de buitenschoolse activiteiten. We moeten nagaan hoe dat punt kan worden aangepakt. In sommige gemeenten worden wel activiteiten georganiseerd, in andere niet. Ik denk in de eerste plaats aan de speelpleinwerkingen van de VGC. De paasvakantie vormt een probleem omwille van de verschillende regelingen. De ene vakantie gaat door in april, de andere volledig in de maand mei. Dat hoeft ook niet altijd een probleem te zijn. Zo gaan de kinderen van mijn burens zowel naar Franstalige als Nederlandstalige scholen. Daar wordt de situatie pragmatisch opgelost.

In november 2022 hebben we een resolutie ingediend om de vakantieregelingen in Brussel op elkaar af te stemmen. Een overgroot deel van de Brusselse ouders spraken zich daar positief over uit. In het najaar van 2022 heb ik het bevoegde collegelid bevestigd over de stand van zaken. De wetenschappelijke onderbouwing van het voordeel voor de verkorting van vakantieperiodes blijft het allergrootste argument. Het zal onder andere helpen om de sociale ongelijkheid in het onderwijs aan te pakken, leerkrachten meer ademruimte te geven en een langere *break* te geven aan leerlingen doorheen het jaar. We moeten altijd het welbevinden van de leerling centraal plaatsen. Hun taak is om naar school te gaan. Al de rest moet daarbij aansluiten. Het is niet belangrijk wie er eerst kwam met het idee of hoe het proces is verlopen. Zoals eerder al werd aangegeven door collega Arnaud Verstraete was dat verloop betreurenswaardig.

De Franse Gemeenschap heeft de vraag gesteld aan de Vlaamse Gemeenschap, die er niet klaar voor was. Dit paste binnen hun onderwijshervorming. Zij zijn verder gegaan en hebben niet gewacht tot Vlaanderen klaar is. Ik zou dat persoonlijk ook doen. Als je verschillende keren een voorstel doet waarna er niets gebeurt, dan ga je verder met acties die goed zijn voor de leerlingen in het eigen onderwijssysteem.

Het is jammer dat er bij de VLOR en de SERV weinig animo was om de uitdaging aan te gaan. Meer informatie en peiling van de Brusselse opinie kunnen nuttig zijn. Hoewel het effect ervan uiteindelijk beperkt blijft en de bevoegdheid bij de Vlaamse minister ligt, zijn wij gewonnen voor het verder afstemmen van de twee systemen. We vragen het collegelid om dit blijvend onder de aandacht te brengen bij Vlaams minister Ben Weyts.

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit): De aangehaalde voorbeelden van problemen die ontstonden uit de verschillende schoolvakanties zijn ons allemaal bekend. Ik ken ook families die noodgedwongen hun kind van school veranderden, met nefaste gevolgen voor een kind dat gelukkig was op school, om hun familielevens in Brussel draaglijk te kunnen houden. Studies tonen aan dat er verschillende voordelen zijn op pedagogisch vlak voor de leerlingen. Dit geldt zeker voor leerlingen met leerachterstand of zij die komen uit gezinnen in armoede. In Brussel gaat het helaas over een groot percentage. Het is in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dus pertinent om de schoolvakanties gelijk te laten lopen. one.brussels-Vooruit is daarvan voorstander, net zoals meertalig onderwijs in Brussel. Dat zijn evoluties waar we nog verder van afstaan zolang we twee verschillende systemen hebben.

Zijn er al cijfers over het draagvlak in het Brussels Nederlandstalig onderwijs voor een aanpassing van de schoolvakanties? Werd daarnaar reeds onderzoek gedaan of werd er een enquête afgenomen bij Brusselse leerkrachten?

Komt door de verschillende schoolvakanties de samenwerking of uitwisseling van leerkrachten tussen Nederlandstalige en Franstalige scholen in het gedrang?

Collega Gilles Verstraeten gaf aan dat het grote lerarentekort al een uitdaging oplevert. Dat klopt inderdaad. Is er een link tussen het veranderen van de vakanties en het lerarentekort? Zouden niet meer mensen zich tot het onderwijs voelen aangetrokken indien de vakanties meer worden gespreid?

Collegelid Sven Gatz: Na een jarenlange aanloopfase wijzigde het *Décret relatif à l'adaptation des rythmes scolaires annuels dans l'enseignement fondamental et secondaire ordinaire* van de Franse Gemeenschap grondig de vakantieregeling voor het Franstalig onderwijs, met ingang van dit schooljaar. Voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, en het Vlaams onderwijs in het algemeen, blijft de vakantieregeling die in 1991 in een besluit van de Vlaamse Regering werd gegoten van kracht. Het is al interessant om vast te stellen dat onze Franstalige collega's dit decretaal hebben geregeld, terwijl het in Vlaanderen via een ministerieel besluit verliep.

Zoals meermaals aangegeven in deze plenaire vergadering, is de beslissing om het schoolritme en dus de vakantieregeling te wijzigen een bevoegdheid van de Vlaamse en van de Franse Gemeenschap. Het Nederlandstalig onderwijs in Brussel valt onder de regeling van de Vlaamse Gemeenschap. De VGC kan, met haar flankerend onderwijsbeleid, geen wijzigingen aanbrengen aan de vakantieregeling van de Nederlandstalige scholen in Brussel. Net als de raadsleden en vele Brusselse ouders ben ik bekommerd over een verschillend schoolritme.

Allereerst werd er gevraagd welke signalen ik ontving en of er al meetbare gegevens beschikbaar zijn. Vanuit de Nederlandstalige scholen komen er tot hiertoe weinig of geen signalen. Bij de peiling naar het leerkrachtentekort kwamen er geen individuele signalen van scholen of leerkrachten die afhaken omdat ze problemen hebben met de vakantieregeling. Indien we de schoolvakantieregeling van de Nederlandstalige scholen in Brussel zouden loskoppelen van de regeling in de Vlaamse scholen, dan riskeren we het lerarentekort enkel nog nijpender te maken. Iets minder dan 90 % van de leerkrachten in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel woont in Vlaanderen. De meerderheid is dan ook verbonden met het Vlaamse netwerk, onder meer via kinderen en kleinkinderen. Wanneer de link met de overgrote rekruteringsbasis van leerkrachten zou worden afgesneden door een afwijkende vakantieregeling, verwachten we op vrij korte termijn dat het vinden van nieuwe leerkrachten, maar ook het langdurig behouden van leerkrachten, zeer moeilijk wordt.

Vanuit het Franstalig immersieonderwijs krijgen we wel het signaal dat de Nederlandstalige *native speakers* deels blijken af te haken door deze vakantieregeling. Zij hebben vaak zelf kinderen die schoollopen in het Nederlandstalig onderwijs, terwijl ze zelf in het Franstalig onderwijs werken. Dat moeten we zeker van nabij opvolgen.

Wat het VGC-vakantieaanbod betreft, krijgen we twee signalen. De VGC-speelpleinwerking tijdens de paasvakantie van 2023 was sneller volgeboekt dan de voorgaande jaren. Ook de wachtlijsten zijn langer. Het Franstalig vakantieaanbod is immers niet beschikbaar tijdens die Nederlandstalige paasvakantie. Echter, een positief neveneffect van de niet-geharmoniseerde vakantieregeling is dat er meer kinderen dan vorige jaren hun paasvakantie in een Nederlandstalige netwerkomgeving zullen doorbrengen. Het is overigens een VGC-

doelstelling om leerlingen uit het Nederlandstalig onderwijs in Brussel naar het Nederlandstalig vrijetijds- en vakantieaanbod toe te leiden om de Nederlandse taalvaardigheid te versterken. We zien geen effect bij de inschrijven voor de VGC-sportkampen tijdens de paasvakantie. Zij verliepen aan hetzelfde tempo als de andere jaren. De wachtlijsten zijn niet langer dan anders.

Wat nu? Intussen brachten de VLOR en de SERV hun rapport uit over een eventuele reorganisatie van de indeling van het schooljaar. De conclusie kan als volgt worden samengevat: er is geen eensgezindheid en er is ook nood aan een bredere betrokkenheid en verder onderzoek naar de gevolgen voor alle onderwijsprofessionelen, werkenden en ondernemingen. Vlaams minister Ben Weyts gaf in de Commissie voor Onderwijs van 16 maart 2023 aan nog geen verdere stappen te zullen ondernemen. Dat zou volgens hem *“ingaan tegen de adviezen van de SERV en de VLOR”*. Hij gaf wel aan in overleg te blijven met zijn Franstalige tegenpool, mevrouw Caroline Désir, en in gesprek te willen treden na afloop van dit schooljaar, eens de resultaten van de beleidsmonitoring van de Franse Gemeenschap met betrekking tot de gewijzigde vakantieregeling worden bekendgemaakt.

We blijven de situatie nauwgezet opvolgen. Alle opmerkingen en signalen nemen we mee in verdere gesprekken met Vlaamse en Franstalige collega's.

Persoonlijk ben ik voorstander om de vakantieregeling gelijk te schakelen, maar niet alleen in Brussel. Dat zou namelijk de problemen groter maken. Bij de scholen leeft dit minder. Bij de stages zien we een effect. De paasvakantie, die volledig uit elkaar werd getrokken, zal ons zeker zaken leren. We zullen dit dus goed opvolgen. Ik ben zeker van plan om een bevraging te doen in het brede werkveld voor het einde van dit schooljaar. Ik zal ook zelf naar Vlaams minister Ben Weyts gaan en met beide onderwijsministers aan tafel zitten om de stem van de Brusselaars te laten horen.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Het beste nieuws uit het antwoord was dat er een bevraging zal komen. Dat zal dit meetbaar en concreet maken. Ik wil oproepen om het belang van het kind daarin zichtbaar te maken. Het is een logische reflex om te polsen wat de professionelen ervan vinden, maar als we ons enkel op hun mening baseren, riskeren we te vergeten dat het belang van het kind vooropstaat. Er wordt gewezen op een pedagogisch voordeel. Dat is voor ons het meest doorslaggevende element voor de aangepaste vakantieregeling.

Het collegelid gaf aan dat de sneller verlopende inschrijvingen voor het Nederlandstalig aanbod in de paasvakantie een goede zaak zijn. Ik weet niet of dat zo gunstig is.

Collegelid Sven Gatz: Ik heb gezegd dat het een positief neveneffect is, wat toch een nuance is.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Nederlandstalige kinderen kozen er vaak voor om in het Franstalig aanbod buitenschoolse activiteiten te doen om hun taalontwikkeling te versterken. Die kunnen zij nu niet meer volgen. Zij moeten dus naar het Nederlandstalig aanbod. Het is dus niet noodzakelijk een positieve stap voor de meertaligheid die we graag willen verwezenlijken.

De Franse Gemeenschap heeft de beslissing genomen. Dat verwijt klinkt een beetje hol vanuit een partij die voorstander is van gescheiden Gemeenschappen met een zo groot mogelijke autonomie en die voorstander is van de kracht van verandering. Het is inderdaad zo dat zij dit hebben beslist, maar ze hebben dit op voorhand aangekondigd en aangeboden om dit samen te doen. Ze hebben ook aangeboden om een jaar te wachten indien Vlaanderen ook hiervoor zou kiezen. Ik begrijp dat het niet gemakkelijk is voor een Vlaams-nationalistische minister om een initiatief uit de Franse Gemeenschap over te nemen. Ik begrijp ook dat het niet gemakkelijk is om een dergelijke hervorming door te voeren wanneer dit niet werd voorzien in het regeerakkoord. Het is vooral aan ons om dat debat in de eigen partij te voeren en te kijken naar wat er mogelijk is in de volgende jaren. Als het gaat over het belang van het kind, moeten we erin slagen om vooruit te gaan.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Het antwoord van het collegelid was vrij volledig en zeer genuanceerd. We zien dat er in het Franstalig onderwijs een aantal problemen zijn, zoals bv. in het immersieonderwijs in Brussel. Dat zijn spijtige vaststellingen. Het is afwachten wat uit de resultaten van de Franse Gemeenschap zal blijken. Niet elk kind is gelijk wat betreft de pedagogische voordelen. Wetenschappelijk bekeken, zal het huidige jaar in het Franstalig onderwijs empirische data opleveren. In de Franstalige pers verschijnen al berichten waarin bepaalde leerkrachten aan de alarmbel trekken. Ik denk dus dat het niet zo dom is om in volle coronaperiode te zeggen om de vakantieregeling niet om te gooien.

Gaat het collegelid de gemeenten erop aanspreken om ook een duit in de zak te doen en aanbod te voorzien tijdens de Nederlandstalige schoolvakanties? Er zijn bepaalde gemeenten die enkel tijdens de Franse schoolvakanties activiteiten organiseren. Dit betreft voornamelijk grote gemeenten zoals Schaarbeek.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik zal onthouden dat het collegelid het debat warm zal houden en zal pleiten bij Vlaams minister Ben Weyts voor een gelijkschakeling van de vakantiesystemen. Als belangrijkste element zal hij de leerwinst van de leerling meenemen. Dat zal ik onthouden uit dit debat.

Collegelid Sven Gatz: Er werd mij nog een concrete vraag gesteld over de rol van de gemeenten. Wanneer ik de bevraging zal organiseren, zal ik alle aspecten bestuderen. Ik zeg nu nog niet aan de gemeenten wat ze moeten doen. Eerst wil ik bestuderen wat de effecten zijn, in het bijzonder na de paasvakantie en met betrekking tot de naschoolse activiteiten en de vakantieactiviteiten.

De omzendbrief naar de gemeenten is een andere zaak. Het is een breed debat. Ik wil het niet uitsplitsen in deelaspecten en zal proberen om alle aspecten in overweging te nemen. Zo'n aanpak is immers nodig.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Ik dank het collegelid voor de voortzetting van zijn inspanningen. Het lijkt me goed om binnenkort terug te komen op de resultaten van de bevraging en de eventuele besprekingen die u met uw collega zult hebben gevoerd.

- Het incident is gesloten.

Voorzitter: mevrouw Hilde Sabbe

Sportwerking van vzw Foyer

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): De sportwerking van vzw Foyer, i.e. Brussel Integratie door Sport (BIS), is bedoeld om jongeren met een migratieachtergrond te begeleiden bij en aan te zetten tot duurzame en gestructureerde sportbeoefening. Foyer begeleidt en ondersteunt sportclubs. Voor onder meer die opdracht wordt de vzw financieel ondersteund door de VGC, zoals vastgelegd in een convenant.

In het nieuwe convenant moet vzw Foyer onder andere toezien op de verzelfstandiging van minstens drie reguliere sportclubs, meer bepaald vanuit de opgezette sportinitiatieven voor pre-sportclubvorming en voor proactieve ondersteuning van bovenvermelde verzelfstandiging. Op die manier zijn twee clubs uitgegroeid tot zelfstandige sportclubs, met name de sinds 2019 zelfstandige vrouwenbasketbalploeg Molenbeek Rebels en de atletiekvereniging Atlemo.

In het voortgangsrapport 2019 van de VGC-directie Cultuur, Jeugd en Sport – dat is het voorlaatste rapport voor de invoering van het Meerjarenplan – staat dat de verzelfstandigingstrajecten van Splash Brussel en Gymclub Olympia Schaarbeek werden voortgezet.

Nadat de Pakistaanse gemeenschap interesse bleek te hebben voor een cricketclub, ontstond via vzw Foyer de Foyer Cricket Club. Het zou mooi zijn geweest als ook die club zelfstandig was geworden. De cricketclub ontstond in 2019, maar kende door de pandemie een moeilijke start. Tegen 31 december 2025 had de club zelfstandig moeten zijn. Dat is niet veel tijd, in elk geval minder dan Atlemo en Molenbeek Rebels hadden gekregen.

Overigens las ik onlangs in een brief dat de cricketclub eind 2022 is ontbonden. In de brief staan zeer verontrustende signalen over de sportwerking van vzw Foyer. Doordat vzw Foyer te veel druk uitoefent op zijn zogenaamde partners, falen die.

Er is trouwens ook geen degelijke cricketinfrastructuur in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dat is duidelijk een knelpunt voor de levensvatbaarheid van een cricketclub.

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de verzelfstandigingstrajecten van Splash Brussel, Gymclub Olympia Schaarbeek en eventueel andere voorbeelden?

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de verzelfstandiging van de Foyer Cricket Club?

Molenbeek Rebels en Atlemo waren al verzelfstandigd toen het nieuwe convenant in werking trad. Welke andere sportclubs dan de Foyer Cricket Club zullen door de sportwerking van vzw Foyer worden begeleid naar een zelfstandig bestaan?

Vzw Foyer krijgt via het convenant jaarlijks 185.000 euro. Hoeveel geld ging er in 2022 naar de sportwerking van vzw Foyer en welke projecten werden daarmee ondersteund?

Collegelid Pascal Smet: Eerst en vooral zijn zowel Splash Brussel als Gymclub Olympia Schaarbeek nooit onderdeel geweest van de sportwerking van vzw Foyer. Splash Brussel vzw

werd in 2018 opgericht vanuit een initiatief rond vrouwenzwemmen binnen Buurtsport vzw. Gymclub Olympia Schaarbeek werd door de VGC-Sportdienst opgericht om een leemte op te vullen in het aanbod van Nederlandstalige gymnastiek in Brussel.

De verzelfstandigingstrajecten die deze clubs doorliepen, werden dan ook vanuit de VGC-Sportdienst gestuurd met het oog op autonoom functioneren. Dat is vandaag ook het geval. Voor de volledigheid: Splash Brussel fuseerde in januari 2022 met drie andere Brusselse zwemclubs tot Aquatix BXL, een zwemvereniging met meer dan 800 leden. Gymclub Olympia Schaarbeek groeide uit tot een sportvereniging met 144 leden en een aanbod met diverse gymdisciplines op twee locaties.

Het departement Cultuur, Jeugd en Sport sloot inderdaad een convenant af met Foyer vzw ter waarde van 185.000 euro. De overeenkomst bevat enkele expliciete opdrachten rond sport, waaronder tot voor kort het verzelfstandigen van sportclubs. Het is in dit kader dat vzw Foyer werkte aan een cricketwerking, die na de coronapandemie een moeilijke heropstart meemaakte. De Sportdienst van de VGC werd op de hoogte gebracht van verstoorde verstandhoudingen tussen het bestuur van vzw Foyer, de toenmalige sportmedewerker en vrijwilligers die aan de werking waren verbonden. De interne moeilijkheden zorgden ervoor dat de cricketwerking midden 2022 werd stopgezet.

Wel stellen de collegeleden vast dat cricket een populaire sport is bij een aantal Brusselse gemeenschappen. Het College is daarom in gesprek met andere partners om het potentieel van deze sport niet onbenut te laten. Mogelijke partners zoals Minor-Ndako geven al cricketinitiatieven aan kinderen en jongeren. Door het gebrek aan adequate infrastructuur in Brussel wordt het potentieel onvoldoende benut. Het College hoopt dan ook dat de jongeren die dankzij vzw Foyer cricket konden spelen, dat kunnen blijven doen dankzij aangepaste infrastructuur.

Foyer vroeg in 2023 om de opdracht tot verzelfstandiging van sportclubs te schrappen uit het convenant, wat tot een vernieuwde convenant leidde. Vzw Foyer zal dus geen sportclubs meer begeleiden naar een zelfstandig bestaan. De vzw blijft wel focussen op sportinitiatieven vanuit de interesses van gemeenschappen en werkt proactief aan de verankering van die initiatieven in het sport- en N-netwerk.

Via het convenant ontving vzw Foyer tot eind 2022 in totaal 185.000 euro, waarvan 120.000 euro uit het budget Jeugd en 65.000 euro uit het budget Sport, exclusief indexering. Dat laatste bedrag wordt door inhoudelijke wijzigingen in het vernieuwde convenant gehalveerd tot 32.500 euro vanaf 2023.

De middelenverantwoording van vzw Foyer voor 2022 is nog niet gekend. De deadline voor indiening ligt op 31 maart 2023. Tijdens opvolgingsgesprekken in 2022 tussen de VGC-Sportdienst en vzw Foyer kwamen volgende initiatieven aan bod: initiatieven karate, initiatieven cricket, medewerking aan Stadskriebels en conditietrainingen, en de beroemde jongerenfietstocht naar Marokko in de zomer van 2022.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Zoals ik zei, waren er verontrustende signalen over de sportwerking van vzw Foyer. Ik ontving een vlammende brief van de Foyer Cricket Club, die de schuld voor het mislukken van het project legt bij de vzw Foyer en haar directeur. Het initiatief kende nochtans een mooie start.

In de brief is sprake van allerlei knelpunten, zoals een groot verloop aan sportcoördinatoren en een gebrek aan sportinfrastructuur. Daar is vzw Foyer niet zelf voor verantwoordelijk, maar als je een sportwerking ondersteunt, is het belangrijk dat je oog hebt voor wat er zoal beschikbaar is en dat je van die ondersteuning een prioriteit maakt. Dat lijkt niet te zijn gebeurd. Bovendien lijkt het erop dat de cricketclub onder zware druk stond om te verzelfstandigen, terwijl hij daar nog lang niet klaar voor was. Tot slot, gooide corona roet in het eten.

Voor mij zijn dat voldoende redenen om de zaak verder uit te spitten. Subsidies van 185.000 euro per jaar zouden iets moeten opleveren, maar uit uw antwoord maak ik op dat dat niet is gebeurd. Ik haalde daarnet sportinitiatieven aan die blijkbaar niet eens dankzij vzw Foyer tot stand zijn gekomen, maar door de VGC-Sportdienst zelf. Moet de VGC dan eigenlijk geen geld terugvragen aan vzw Foyer, aangezien de opbrengst van de 185.000 euro onbestaande of zelfs negatief is? Een iets kritischere houding lijkt me gepast.

Tot slot, benadruk ik dat de VGC erop moet letten om niet uitsluitend mensen met een zekere culturele of ethische achtergrond naar een sportaanbod toe te leiden. Het College moet een brede aanpak blijven hanteren. Nu heb ik de indruk dat er op een groep mensen werd gefocust. Het is niet de taak van de VGC om zulk beleid te voeren.

- Het incident is gesloten.

Steun en begeleiding voor energie-efficiëntie en duurzaamheid in de cultuur-, jeugd- en sportsector

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Alle economische sectoren moeten hun steentje bijdragen voor een betere duurzaamheid, energie-efficiëntie en klimaatveerkracht. Dat geldt ook voor de cultuursector en de sectoren van het Jeugd- en Sportbeleid. Zij moeten gesteund en gestimuleerd worden om te verduurzamen en dus waar nodig te isoleren en renoveren.

In Vlaanderen investeerde minister Benjamin Dalle 30 miljoen euro in de modernisering van jeugdinfrastructuur. Daar horen gratis energiecoachings en energiescans bij, subsidies tot 10.000 euro voor *quick wins* en begeleiding bij het aanvragen van een investeringssubsidie. Pulse, het transitienetwerk Cultuur, Jeugd en Media, lanceerde het aanbod in samenwerking met het Vlaams Energiebedrijf (VEB). In 2022 werd de eerste ronde met succes afgewerkt. Ook voor 2023 kunnen organisaties intekenen, al lijkt dat helaas niet te gelden voor cultuurorganisaties.

Nochtans valt in de beleidsnota van Pulse het volgende te lezen: *“Bij de organisaties ontbreken tijd, geld en (technische) knowhow om de omslag naar energie-efficiënte culturele infrastructuur te kunnen aanvangen en dat terwijl de cultuursector net een hele mooie etalage kan zijn om duurzaamheid in de kijker te zetten en de samenleving mee op sleeptouw te nemen”*.

Ik sluit mij uiteraard helemaal aan bij deze opmerking. Met de juiste gerichte begeleiding en steun van de overheid kunnen we ook in Brussel van de cultuursector een toonbeeld maken van de duurzame transitie. Dat gaat ook op voor de jeugd- en sportinfrastructuur.

Op aanvraag voert sociale economieorganisatie FIX in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest financieel voordelige bouw- en renovatiewerkzaamheden uit in scholen en in de infrastructuur van cultuur-, jeugd- en sportorganisaties. Specifiek voor scholen zijn er ook energieadviseurs die ter plaatse gaan, het verbruik in kaart brengen en vaststellen hoe de energie-efficiëntie kan worden verhoogd. Bruxeo, de confederatie die de Brusselse socialprofitondernemingen overkoepelt, verzorgt energiescans voor gebouwen van vzw's, evenals de analyse en monitoring van het energieverbruik.

Hoe kan de VGC een meer trekkende rol opnemen in het stimuleren van isolatie- en renovatiewerkzaamheden in de cultuur-, jeugd- en sportsectoren? Welke initiatieven neemt de VGC momenteel om cultuur-, jeugd- en sportorganisaties te helpen om hun infrastructuur energiezuiniger te maken? Hoe kan er werk worden gemaakt van het aanbieden van energiescans en energiecoachings voor zulke organisaties?

Hoe kan de uitwisseling van goede praktijken en expertise over energiezuinigheid en duurzaamheid bij cultuur-, jeugd- en sportorganisaties te faciliteren, bv. via hun platform.

Bent u bekend met de beleidsnota van Pulse over energie en infrastructuur? Hoe zou die toegepast kunnen worden binnen het VGC-beleid?

De heer Pepijn Kennis (Agora): De Brusselse Burgerassemblee vraagt in haar energie- en klimaatresolutie dat de overheid een voorbeeldfunctie vervult. Dat betekent gebouwen zo energiezuinig mogelijk maken en streven naar energieneutraliteit. Dat is ook de strategie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. We hebben in de Raad ook een debat gevoerd in het kader van het dialoogrecht. Daarin werd gevraagd wat de VGC doet om tegemoet te komen aan de milieuproblematiek. De cultuursector kan een belangrijke hefboom zijn.

Hoe zal de uitstoot van de gebouwen die in handen zijn van of gesteund worden door de VGC verminderd worden?

Collegelid Pascal Smet: Op vlak van infrastructuur ondersteunt de VGC organisaties uit de cultuur-, jeugd- en sportsector op twee manieren. De VGC kent investeringssubsidies toe om infrastructuren te verbeteren. Bij het toekennen van investeringssubsidies voor grotere renovaties wordt aandacht besteed aan het duurzaam karakter van de ingrepen. Daarnaast werkt de VGC sinds 2017 samen met vzw FIX voor herstellingen en renovatiewerken in jeugdlokalen, sportzalen en culturele infrastructuur. Energiescans worden reeds gedaan door onder andere vzw Entree, de koepel van de Brusselse jeugdhuizen. Die liet reeds in 2019 energiescans uitvoeren op verschillende locaties. Daarin wordt een stand van zaken gemaakt in elk gebouw en zowel mogelijke *quick wins* als grotere aanbevelingen opgenomen. In samenspraak met FIX werd reeds bekeken op welke manier die aanbevelingen kunnen worden omgezet in concrete ingrepen in de Brusselse jeugdhuizen.

Organisaties die aangeven infrastructuurwerken te plannen of met hoge energiekosten kampen, vragen prioritair een energiescan bij Bruxeo. Zij krijgen daarna bezoek van energieadviseurs en analyseren de energieprestaties op vlak van isolatie, verwarming, ventilatie en verlichting. De energiescans worden opgemaakt in samenspraak met vzw FIX, zodat ook zij kunnen aangeven welke ingrepen ze kunnen uitvoeren. Voor organisaties die geen grote ingrepen plannen of die geen grote hinder ondervinden van de hogere energieprijzen, wordt een infofiche opgemaakt met tips en eenvoudige maatregelen om de

energiekosten te beperken. Het gaat dan bv. om organisaties die zelf niet instaan voor de energiekosten. Deze infofiches worden verspreid via onze gekende kanalen.

De Administratie breidt deze energiescans op korte termijn systematisch uit naar de brede culturele sector en zijn infrastructuren in Brussel. De communicatie over het aanbod Bruxeo zal op regelmatige wijze herhaald worden in het lopende jaar via de verschillende nieuwsbrieven, sociaal cultureel werk, sport en jeugd en op de werkgroep energie van BKO/RAB. Als expertisecentrum is Bruxeo uitstekend geplaatst om over de verschillende sectoren heen te adviseren en goede praktijken te delen. Daarnaast neemt het BKO/RAB mee het voortouw in Brussel in het debat over klimaat- en energiebeleid voor de brede culturele sector.

In het BKO/RAB is een werkgroep opgestart die zich buigt over de energie- en klimaatcrisis en mogelijke acties en aandachtspunten verzamelt en verder verspreidt. Pulse en Bruxeo wonen deze werkgroep ook bij als experts.

De beleidsnota van Pulse bevat interessante beleidsaanbevelingen en inzichten. Pulse pleit voor een dialoog met de sector om tot een duurzame strategie te komen. Ik kijk daarbij vooral naar de rol die het BKO/RAB opneemt als breed platform. De Administratie volgt dit traject nauwlettend en van dichtbij op. Met de eerstvolgende budgetaanpassing in 2023 zullen we de investeringsmiddelen verhogen om vooral de kleinere *quick wins* in de infrastructuur mogelijk te maken.

Tijdens toekomstige en huidige werven in de eigen infrastructuur van de VGC zal meer aandacht gevraagd worden voor energievriendelijke maatregelen. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verplichtte in 2021 een aantal organisaties, waaronder de VGC, tot een Plan voor Lokale Actie voor het Gebruik van Energie (PLAGE).

Eind 2022, begin 2023 werden op een groot deel van het VGC-patrimonium, waaronder de meeste gemeenschapscentra, massaal zonnepanelen geplaatst. Hiermee zal het primair energieverbruik van de gemeenschapscentra de komende jaren dalen en voldoet de VGC aan de PLAGE-doelstelling die tijdens de eerste cyclus moet behaald worden. Om de doelstelling van de volgende cyclus te behalen, zijn diverse ingrepen nodig op gebouwniveau. De VGC bereidt momenteel een EFRO-aanvraagdossier voor om de financiering van deze ingrepen te realiseren.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): De grote investeringssubsidies werden duidelijk toegelicht. Vzw Entree kende ik niet, bedankt om mij hierover in te lichten. Kan het collegelid ook concrete cijfers voorleggen? Indien gewenst, dien ik hiervoor een schriftelijke vraag in.

Het collegelid zal er mee op toezien dat kennis verspreid wordt binnen de sector. Dat is belangrijk. RAB en BKO nemen het voortouw. Dat is fijn, die organisaties bevatten veel mensen van de cultuursector. Loopt er ook een werkgroep voor de jeugd- en sportsector? Komt er extra steun voor het opstarten van werkgroepen?

Hoe worden de goede praktijken gedeeld? Duurzaamheid gaat ook over de werking binnen de organisaties. Platformen die kennis delen, zijn dus interessant, er kan informatie gedeeld worden over materialen en gereedschap, over het cateringaanbod, de programmatie, enzovoort.

Veel organisaties moeten na corona goochelen om hun begroting in evenwicht te houden. Veel spaarpotten zijn leeg. Komt er nog een financiële impuls? Duurzaamheid is een investering die zichzelf terugbetaald. Het beleid kan hier nog wat verder in steunen.

De heer Pepijn Kennis (Agora): Bedankt aan het collegelid voor het antwoord. Even voor de collega's, vzw Entree is de koepel van de Brusselse jeugdhuizen, die vroeger JHOB heette.

Er wordt vooruitgang gemaakt. Er is inderdaad veel aandacht voor de *quick wins*. Dat is een goed begin. We hebben echter ook een proactief plan nodig dat een datum vastlegt waarop we energieneutraliteit bereikt moeten hebben. Het is me nog niet duidelijk hoe een dergelijk plan eruit zou zien. We moeten verderkijken dan enkel de *quick wins*.

Collegelid Pascal Smet: De vragen zullen meegenomen worden in de verdere uitwerking van de meerjarige investeringsplannen.

- Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: De vraag om uitleg van de heer Mathias Vanden Borre betreffende de uitdagingen voor Muntpunt zal eerst worden behandeld. Kan de Raad hiermee instemmen? (*Instemming*)

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)

Uitdagingen voor Muntpunt

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Muntpunt ligt ons allemaal bijzonder nauw aan het hart. Muntpunt is een draaischijf van Vlaanderen in onze hoofdstad. Ze is niet alleen een moderne belevingsbibliotheek, maar ook een echte ontmoetingsplek voor Brusselaars, niet enkel beperkt tot de Brusselse Vlamingen. Muntpunt richt zich ook tot pendelaars, bezoekers van Brussel, nieuwkomers en anderstaligen. Ze biedt een overzichtsrol voor iedereen die ook maar iets over Brussel en de Vlaamse Gemeenschap in Brussel wil weten. Muntpunt heeft op dat vlak een aantal heel duidelijke opdrachten te vervullen, die heel specifiek in de samenwerkingsovereenkomst worden aangegeven.

Een van die opdrachten is de promotie van Vlaanderen in Brussel maar ook de promotie van Brussel in Vlaanderen. Het moet ook het *single-point-of-contact* worden voor alle Vlamingen met specifieke vragen over Brussel of over het Vlaams-Brussels netwerk. Bezoekende scholen of verenigingen uit Vlaanderen, die iets willen ontdekken in Brussel, richten zich vaak tot Muntpunt. Maar dat aanbod staat onder druk en is niet meer zo evident. Ik verwijs bv. naar de Stad Brussel, waar men de Nederlandstalige rondleidingen in het stadshuis wil beperken of zelfs afschaffen. Daarnaast toonde een studie uit 2018 aan dat de naambekendheid van Muntpunt in Vlaanderen verder daalt als men de Brusselse gewestgrenzen oversteekt. In het huidige Strategisch Meerjarenplan 2021-2025 zouden we de

rol van het Muntpunt moeten terugvinden in de strategische doelstellingen, maar voor mij wordt dit niet duidelijk weergegeven.

Het is belangrijk dat Muntpunt communicatief zijn eigenheid blijft behouden. Vandaag zien we in Brussel steeds meer de neiging om alles via de gewestelijke huisstijl te communiceren aan de burger. Ondertussen zoekt Muntpunt naar een nieuwe algemeen directeur. Geïnteresseerden kunnen zich kandidaat stellen tot en met 16 april 2023.

We zijn halverwege het beleidsplan 2021-2025 van Muntpunt. Op welke manier heeft Muntpunt de band tussen Brussel en Vlaanderen concreet versterkt in het kader van de respectievelijke opdrachten? Welke acties vonden in dat kader plaats en welke worden er nog gepland?

Tijdens deze beleidsperiode zou er nog een opvolgbevraging voorzien worden om onder andere de naambekendheid van Muntpunt binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Vlaamse Rand en het Vlaams Gewest te meten en op te volgen. Is dat ondertussen gebeurd en wat zijn de resultaten?

Zoals blijkt uit het beleidsplan, moet Muntpunt het vlaggenschip zijn van de Vlaamse Gemeenschap en de VGC in Brussel. Om dit te kunnen waarmaken, moet Muntpunt zijn strategische ligging op het Muntplein ten volle inzetten. Op welke manier kan dit nog meer fysiek worden uitgedragen aan het gebouw? Ik denk bv. aan het aanbrengen van het logo van de Vlaamse Gemeenschap en het N-logo aan het gebouw.

De informatieverstrekking van Muntpunt zou uitgebreid worden. Zo zal het onder meer de vragen van 'Wonen in Brussel', een project van de VGC, voor haar rekening nemen. Is dat al gebeurd?

Het beleidsplan bevat zes strategische doelstellingen met hieronder telkens een aantal operationele doelstellingen. Aan de hand van welke *benchmarks*, metingen of cijfers zal voor de respectievelijke operationele doelstellingen worden nagegaan of de tussentijdse mijlpalen en het einddoel bereikt worden?

Wie begeleidt de procedure over de zoektocht naar een nieuwe directeur? Kan het collegelid de procedure toelichten?

Collegelid Pascal Smet: Het aanbod en de werking van Muntpunt zijn uitgebreid. Ik som hier een paar van de belangrijkste verwezenlijkingen op. Verder verwijs ik graag naar de jaarverslagen die te vinden zijn op de website van de organisatie. De band tussen Vlaanderen en Brussel versterken is een van de belangrijke opdrachten in de overeenkomst tussen Muntpunt, de Vlaamse Gemeenschap vanuit de bevoegdheid van Brusselminister Benjamin Dalle en de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Volgende initiatieven van Muntpunt wijzen op een voortdurende versterking van de wisselwerking tussen Vlaanderen en Brussel:

- de doorstart 'Uit in Brussel' die evolueert van een cultuuragenda tot een verhalenkanaal over Brussel;

- de intensere werking rond ‘Brussel voor scholen’ waarbij alle scholen in Vlaanderen, onder andere via een breder aanbod op de website dat bekend wordt gemaakt via driemaandelijkse nieuwsbrieven, attent worden gemaakt op de vele mogelijkheden die Brussel biedt voor een daguitstap of meer;
- de wandelingen en stadbezoeken op 11 juli die een grote groep Vlamingen blijven aantrekken en een ander Brussel laten zien. In 2022 werd er op 10 juli een extra dag aan toegevoegd waarbij Vlamingen en Brusselaars enkele gemeenten in het zuiden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bezochten. Omdat de interesse van Vlamingen om andere delen en aspecten van Brussel te leren kennen groot is, nam Muntpunt zich voor jaarlijks - bovenop 11 juli - nog een extra ‘Uit in Brussel-dag’ te organiseren. Dit jaar organiseert Muntpunt daarom op 23 april ‘Buitengewoon Brussel’, waar de bezoeker mee op pad kan in het noorden van Brussel.

Muntpunt ondersteunde het project ‘Hyperdivers Brussel’ van auteur en journalist Hans Vandecandelaere en zorgde voor de drukbezette website met tweeënveertig verhalen. Belangrijk is dat dit verhaal niet alleen in Brussel verteld wordt, maar ook in Vlaanderen.

Muntpunt nam ook zijn platform- en/of ondersteunende rol op bij partnerinitiatieven van onder andere JES, Brik en de VUB voor Vlaamse studenten en jongeren.

Muntpunt werd een Brussels Rap op Stap-kantoor. ‘Rap op Stap’ is een initiatief van Platform Steunpunt Vakantieparticipatie-Toerisme Vlaanderen en voorziet in Vlaanderen en Brussel in laagdrempelige reisbemiddelingskantoren voor mensen met een beperkt budget.

Book-a-Place, de reservatiemodule voor studeerplekken die ontwikkeld werd door Muntpunt met medewerking van het Agentschap Ondernemen en Innoveren, wordt verder uitgerold in Vlaanderen. Onder andere alle bibliotheken van de stad Antwerpen zijn in 2022 ingestapt. Muntpunt neemt hiermee zijn rol op om vanuit Brussel goede praktijken uit te dragen naar Vlaanderen en Nederland.

Het format Leesclubbing - ontwikkelt in en door Muntpunt - werd overgenomen door meerdere bibliotheken in Vlaanderen en Nederland.

Muntpunt blijft een van de drijvende krachten in het G14-netwerk van bibliotheken uit de Vlaamse centrumsteden. Daarnaast is Muntpunt actief in diverse werkgroepen van Cultuurconnect en de sectie openbare bibliotheken van de Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek, Archief en Documentatie (VVBAD) waarbij Muntpunt onder andere betrokken is bij de organisatie van ‘Informatie aan Zee’.

De uitrol van een nieuwe merken- en digitale strategie op basis van een grondige analyse moet Muntpunt een flinke *push* geven op vlak van naambekendheid en duidelijker maken wat men in en van Muntpunt mag verwachten. Voor de Vlaming die Brussel bezoekt, moet Muntpunt de toegangspoort worden en een grotere naamsbekendheid buiten de Brusselse grenzen is hiervoor vanzelfsprekend een van de voorwaarden. De lancering van de nieuwe website in april 2023 en de bijhorende campagne moet hier een grote hefboom zijn. De resultaten en een opvolgonderzoek zullen binnen het traject naar het volgende beleidsplan worden opgenomen. Vanzelfsprekend zien wij hierbij toe op het juiste gebruik van de logo’s van de Vlaamse Gemeenschap en Vlaamse Gemeenschapscommissie die zoals het hoort de banners van het gebouw sieren.

Muntpunt monitort zijn werking nauwkeurig aan de hand van cijfermatige parameters zoals bezoeken, actieve gebruikers, nieuwe gebruikers en uitleencijfers. Daarbovenop worden voor activiteiten en initiatieven doelen vooropgesteld die achteraf worden getoetst aan onder andere de opkomst en feedback van deelnemers en partners. Zo vernemen we in het jaarverslag dat Muntpunt sinds 2022 inderdaad instaat voor het beantwoorden van alle vragen die worden gesteld op de Wonen in Brussel-lijn. In 2022 werden er via dit kanaal 194 vragen beantwoord. Daar komt natuurlijk bovenop dat er doorheen het jaar ook een ruim aanbod aan informatieve activiteiten, zoals infosessies, consultatiemomenten of workshops zijn die alle facetten van het leven in Brussel - met focus op het Nederlandstalig aanbod - behandelen. Het volledig aanbod en alle resultaten in 2022 kan geraadpleegd worden in het jaarverslag.

Een belangrijke uitdaging in 2023 is de zoektocht naar een nieuwe directeur. Deze wordt begeleid door een selectiecommissie bestaande uit leden van de raad van bestuur van Muntpunt. Zij zullen zich voor het assessmentgedeelte laten bijstaan door een extern bureau.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Het is ook mijn bedoeling om de goede werking van Muntpunt opnieuw onder de aandacht te brengen. Een stand van zaken af en toe is daarbij welkom. Alle initiatieven die samen met Vlaanderen en andere partners genomen werden, zijn uiteraard zeer goed. We mogen niet vergeten dat er een moeilijke periode is geweest de voorbije twee jaar. Muntpunt heeft die moeilijkheden overwonnen en heeft daar goed op ingespeeld. Ook het werken aan de integratie van Nederlandstalige bibliotheken in Brussel lijkt mij een goede zaak.

Het vertrek van de directeur was enigszins een verrassing. Was er een eindevaluatie of een gesprek met de directeur?

Collegelid Pascal Smet: Ik heb niet de gewoonte om mij te mengen in de dagelijkse werking van een onafhankelijke instelling, maar ik zal nagaan of dit gebeurd is.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Dat zou interessant zijn om te weten. Deze man heeft toch zeer veel kennis opgebouwd en de continuïteit moet bewaakt worden, zodat een nieuwe directeur meteen met de juiste bagage kan vertrekken. Elke organisatie kent haar uitdagingen en knelpunten en een goede doorstart is wenselijk. Mensen die interesse hebben in deze functie kunnen zich nog kandidaat stellen tot 14 april 2023.

- Het incident is gesloten.

Voorzitter: de heer Fouad Ahidar

Nieuwe campagne binnen de Belgische voetbalwereld tegen racisme en discriminatie

Mevrouw Hilde Sabbe (one.brussels-Vooruit): Onlangs verscheen er een artikel in *Bruzz* over een nieuwe campagne die gelanceerd werd door de Belgische voetbalwereld tegen racisme en discriminatie in de sport. Dat is natuurlijk de zoveelste campagne, want helaas is racisme en discriminatie nog steeds een bekend verschijnsel binnen de sportwereld, en dit begint vaak al op jonge leeftijd. Het is van groot belang dat we ervoor zorgen dat dergelijke praktijken effectief worden aangepakt.

Helaas leidt het vermelden van racistische uitlatingen op een match vaak niet tot sancties. Dit is een schande en moet dringend worden aangepakt.

Wat doet de Sportdienst binnen de VGC inzake racisme en discriminatie? Welke maatregelen worden er genomen om deze problemen aan te pakken en hoe wordt ervoor gezorgd dat de nodige sancties worden opgelegd aan degenen die zich schuldig maken aan dergelijke praktijken?

Het is natuurlijk zeer belangrijk dat de campagnes en de maatregelen ook echt werken. Iedereen is ervan overtuigd dat discriminatie en racisme volstrekt onaanvaardbaar is en sport moet een plek zijn waar iedereen welkom is, ongeacht afkomst, geslacht, religie of seksuele geaardheid. Het mag niet blijven bij deze vaststelling. We moeten ervoor zorgen dat er voldoende bewustwording is rond deze problematiek en dat er voldoende middelen ter beschikking worden gesteld om racisme en discriminatie ook effectief aan te pakken.

We juichen dan ook de campagne van de Belgische voetbalwereld tegen racisme en discriminatie toe, maar we moeten ook erkennen dat er nog veel werk aan de winkel is. Daarom is het van groot belang dat de VGC samenwerkt met de sportwereld en de maatschappelijke organisaties om ervoor te zorgen dat sport een inclusieve en veilige omgeving blijft voor alle deelnemers.

Heeft de VGC kennisgenomen van de campagne tegen racisme en discriminatie in de Belgische voetbalwereld? Beschikt de VGC over cijfers of statistieken met betrekking tot racisme en discriminatie in de sportwereld in Brussel? Hoe wordt er momenteel binnen de VGC samengewerkt met de verschillende sportclubs en -organisaties om racisme en discriminatie te voorkomen en te bestrijden? In hoeverre heeft de VGC reeds beleid ontwikkeld om racisme en discriminatie in de sportwereld te bestrijden, en welke concrete acties zijn hieruit voortgekomen? Zijn er plannen om in de toekomst nieuwe maatregelen te nemen om de strijd tegen racisme en discriminatie in de sportwereld binnen Brussel verder te versterken?

Collegelid Pascal Smet: De VGC en ikzelf hebben uiteraard kennisgenomen van de nieuwe bewustwordingscampagne van de Belgische voetbalwereld. De campagne is het gevolg van een intensieve samenwerking tussen de Koninklijke Belgische Voetbalbond (KBVB), L'association des clubs francophones de football (ACFF), Voetbal Vlaanderen en de Pro League, en stelt racisme, homofobie en seksisme op en naast het veld voor als een tatoeage op de huid van het slachtoffer. Zelf lanceerde ik als Vlaams minister voor Gelijke Kansen nog een actieplan rond homoseksualiteit in het voetbal. Tot vandaag ligt ook daar nog werk voor de boeg.

De VGC-Sportdienst is zich terdege bewust van deze problematiek. Zowel onderzoek als de dagelijkse praktijk maken ons hiervan bewust. Onderzoek toont dat 37 % van de jeugdvoetballers de afgelopen twee jaar het slachtoffer werd van discriminatie. Bij meisjes gaat het om de helft van alle jeugdspelsters. Racisme blijft een hardnekkig probleem volgens de onderzoekers. Negatieve stereotypes treffen vaker de zwaardere spelers en speelsters – ofwel *fatshaming* – alsook de spelers met een donkere huidskleur waarbij men veronderstelt dat ze respectievelijk te traag zijn en spelinzicht missen. Van alle jongeren heeft 95 % al eens een situatie meegemaakt met een micro-agressie. Daarbovenop stellen drie op de vier ouders discriminatie tijdens de jeugdwedstrijden vast. Een deel van de ouders reageert niet uit angst

voor repercussies, of om niet als vervelend bestempeld te worden. Getuigenissen van onder meer sporters bevestigen dit verhaal. Zo kwamen speelsters van de RWDM Girls op een Sportraad getuigen over hun ervaringen rond racisme op en naast het veld. Opmerkelijk was dat ze aangaven dat het opvallend is dat veel verhalen zich afspelen binnen de competitie tegen Vlaamse clubs. Hier vallen ze als gemakkelijk slachtoffer op door hun huidskleur, hun meertaligheid, kortom door hun Brussels karakter.

Er wordt een aanpak rond antidiscriminatie en racisme binnen de VGC en het Nederlandstalig netwerk ontwikkeld, waarbij wordt ingezet op sensibilisering en deskundigheidsbevordering van de professionelen.

Vandaag zijn er al meerdere zaken ondernomen in de sport om racisme en discriminatie tegen te gaan. Elke club die erkend wenst te worden moet de Panathlonverklaring onderschrijven en ook de principes en regels van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM). In elke overeenkomst die de VGC afsluit, wordt een diversiteitsclausule opgenomen. Deze spitst zich toe op representativiteit tot in het bestuur, toegankelijkheid en non-discriminatie.

Daarnaast neemt de VGC-Sportdienst binnen het eigen aanbod en voor andere sportorganisaties concrete acties. Ze stelde een aanspreekpunt integriteit aan, een laagdrempelige fysieke persoon die je kan aanspreken, en installeerde een meldpunt op de website waar deelnemers terecht kunnen. Dit bestaat al een half jaar, maar er zijn nog geen meldingen binnengekomen.

De VGC-Sportdienst werkt een handelingsprotocol uit voor het eigen aanbod en ondersteunen organisaties om hetzelfde te doen.

De Sportdienst werkt preventief door sensibiliserende campagnes te houden, zoals affiches ophangen in de eigen sportinfrastructuur en verwijst hierbij naar het meldpunt.

Toekomstige lesgevers en zaalwachters worden opgeleid voor het herkennen van ongepast gedrag en hoe hiermee om te gaan.

Binnen het lerend netwerk Sport wordt ingezet op uitwisseling, expertisedeling en samenwerking rond dit thema. Verder is de VGC-Sportdienst actief betrokken bij het Beleidsnetwerk Inclusie in en door sport (BIIND-sport), een initiatief van Sport Vlaanderen.

We merken dat het antwoord tegen racisme en discriminatie ook vooral ligt bij de reactie van derden, getuigen of omstaanders. Uit onderzoek van de KU Leuven blijkt dat getuigen aangeven niet in te grijpen bij discriminerende of racistische uitspraken of gedrag, omdat ze angst of schroom hebben, omdat ze geen nadelen willen ondervinden zoals repercussies voor zichzelf of hun kinderen, of omdat ze niet willen gezien worden als lastig.

Daarom zal de VGC samen met projectmiddelen van de Vlaamse oproep 'Plan Samenleven' starten met omstaandersvormingen, waarbij betrokken vrijwilligers, bestuurders en professionelen in het Nederlandstalig netwerk – dus ook de sportclubs en sportverenigingen – ondersteuning krijgen om omstaanderstrainingen te geven, zodat zij vaardigheden aanleren om adequaat te reageren wanneer ze geconfronteerd worden met ongewenst gedrag, zoals seksuele intimidatie, racistische of homofobe uitspraken of ander gedrag. Soms zijn mensen

zich er niet van bewust dat ze dergelijk gedrag vertonen. Net dan is het belangrijk dat omstaanders er hen op wijzen.

Tussen mei en december 2023 zullen 300 personen de opleiding kunnen volgen. Er wordt een theoretisch en een praktijkgedeelte aangeboden. Aansluitend zal ook een ondersteunende *tool* worden ontwikkeld die kan fungeren als praktische geheugensteun. Zo willen we de ouders, trainers en supporters van bv. RWDM Girls vooral ook warm maken zichzelf te wapenen tegen racistische uitlatingen.

Mevrouw Hilde Sabbe (one.brussels-Vooruit): De reactie van omstaanders is zeer actueel. Het kwam ook ter sprake in het debat over de veiligheid van vrouwen op het openbaar vervoer. Om het probleem echt grondig aan te pakken is het fundamenteel dat de VGC zich niet beperkt tot sancties, maar dat ze ook de omstanders bewustmaakt en de tools geeft om in te grijpen bij ongepast gedrag. Ik vind het zeer goed dat er daarvoor een opleiding komt.

- Het incident is gesloten.

Betrokkenheid van Brussel bij de cultuuragenda van het aankomende Belgische EU-voorzitterschap

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Mijn vraag gaat opnieuw over cultuur en een beetje over energie. In de eerste helft van 2024 mag België het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie opnemen. Wat betreft cultuur zal Vlaanderen daarin een belangrijke rol spelen, gezien Vlaanderen België zal vertegenwoordigen als voorzitter voor de onderdelen Jeugd, Cultuur, en Audiovisueel, naast andere thema's. Vlaanderen heeft daarvoor al een projectplan goedgekeurd met inhoudelijke krachtlijnen. Een greep uit die krachtlijnen zijn uiteraard de zogenaamde 'rollende' agenda met onderwerpen die al voorbereid zijn en besproken worden binnen de Europese Raad, zoals de uitreiking en evaluatie van het Europees Erfgoedlabel, de tussentijdse evaluatie van Creatief Europa, de opvolging van de crisis in Oekraïne enzovoort.

Daarnaast somt de Vlaamse Regering ook haar eigen cultuuragenda op: digitale transformatie in/van culturele en creatieve sectoren ondersteunen en stimuleren; zelfredzaamheid en ondernemerschap stimuleren en ondersteunen (gelinkt aan digitale transformatie); (Vlaams en Europees) erfgoed op de EU-agenda Cultuur houden, en cultuur en identiteit zichtbaar en bespreekbaar maken. De grote afwezige op die agenda is duurzaamheid, de 'zichtbare olifant in de kamer', zoals we kunnen lezen in het rapport "*Stormy Times. Nature and humans: cultural courage for change. 11 messages for and from Europe*".

Bent u betrokken bij de uitwerking van de cultuuragenda van het EU-voorzitterschap? Zo ja, op welke manier? Hoe zal de specifieke Brusselse context daarin opgenomen worden?

Zijn er contacten geweest met Vlaams minister-president Jan Jambon die verantwoordelijk is voor Cultuur?

Zal de VGC input geven voor de inhoud van de cultuuragenda of eventuele aanvullingen suggereren?

Collegelid Pascal Smet: Er is een samenwerkingsakkoord tussen de verschillende overheden in dit land en er is afgesproken dat de Vlaamse Gemeenschap verantwoordelijk is voor Jeugd en Cultuur. De gemeenschapscommissies zijn geen betrokken partij in dat samenwerkingsakkoord en niet betrokken bij de uitwerking van die cultuuragenda.

In oktober 2022 heeft de Vlaamse Regering een projectplan goedgekeurd dat een aantal principes bevat. U kent die ongetwijfeld want u volgt dat allemaal van nabij op.

Momenteel loopt er een oproep om het voorzitterschapslabel aan te vragen voor publieksinitiatieven in de periode van het voorzitterschap. Dat is een Europees kwaliteitslabel dat de Vlaamse overheid uitreikt aan een beperkt aantal events die aan Europa zullen tonen wat Vlaanderen te bieden heeft. De bedoeling is om die te promoten, zowel voor het grote publiek als voor de internationale gasten. De VGC zal die oproep actief mee verspreiden via haar kanalen naar de kunsten- en erfgoedsector om er zo mee voor te zorgen dat hopelijk ook Brusselse initiatieven zich kandidaat zullen stellen.

Daarnaast heeft het Brussels Hoofdstedelijk Gewest het voorzitterschap van onder andere het stedenbeleid. Op dat vlak zal de VGC begin volgend jaar activiteiten organiseren.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Ik ben blij dat er een oproep is om nog wat meer cultuur te steunen. Dat is nodig. Hopelijk zullen er ook initiatieven vanuit Brussel zijn.

Het jammere resultaat blijft natuurlijk dat duurzaamheid niet echt op de agenda staat.

Collegelid Pascal Smet: Ik stel voor om daarover in het Vlaams Parlement te interpellieren.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): De vraag wordt daar ook gesteld.

- *Het incident is gesloten.*

- *De vergadering wordt om 11.50 uur gesloten.*
- *De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.*

BIJLAGEN**Commissievergaderingen - verslagen**

Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw van 25 januari 2023
Studiebezoek Groothertogdom Luxemburg
SAMENVATTEND VERSLAG
– Stuk 821 (2022-2023) – Nr.1

Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid van 31 januari 2023
Dialogerecht
INTEGRAAL VERSLAG
– Stuk 822 (2022-2023) – Nr.1

Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw van 15 maart 2023
Vragen om uitleg
INTEGRAAL VERSLAG
– Stuk 824 (2022-2023) – Nr.1

Schriftelijke vragen – Indiening

Er werden schriftelijke vragen ingediend door de heer Jan Busselen, mevrouw Carla Dejonghe en mevrouw Bianca Debaets.

TREFWOORDENREGISTER**Actualiteitsvraag**

Zie - Jongdementie in Brussel

Aanslepende personeelstekorten in de kinderopvang, blz. 7

Afstemming van de schoolvakanties, blz. 15

Betrokkenheid van Brussel bij de cultuuragenda van het aankomende Belgische EU-voorzitterschap, blz. 35

Nieuwe campagne binnen de Belgische voetbalwereld tegen racisme en discriminatie, blz. 32

Jongdementie in Brussel, blz. 14

Sportwerking van vzw Foyer, blz. 24

Steun en begeleiding voor energie-efficiëntie en duurzaamheid in de cultuur-, jeugd- en sportsector, blz. 26

Stijgend aantal niet-geconventioneerde artsen, blz. 4

Uitdagingen voor Muntpunt, blz. 29

Vragen om uitleg

- Zie**
- Aanslepende personeelstekorten in de kinderopvang
 - Afstemming van de schoolvakanties
 - Betrokkenheid van Brussel bij de cultuuragenda van het aankomende Belgische EU-voorzitterschap
 - Nieuwe campagne binnen de Belgische voetbalwereld tegen racisme en discriminatie
 - Sportwerking van vzw Foyer
 - Steun en begeleiding voor energie-efficiëntie en duurzaamheid in de cultuur-, jeugd- en sportsector
 - Stijgend aantal niet-geconventioneerde artsen
 - Uitdagingen voor Muntpunt